

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СОРТОИЗПИТВАНЕ,
АПРОБАЦИЯ И СЕМЕКОНТРОЛ**

Б Ю Л Е Т И Н

**РЕЗУЛТАТИ ОТ СОРТОИЗПИТВАНЕТО НА
ПРИЗНАТИ ЗА ВПИСВАНЕ В СПИСЪК "А"
СОРТОВЕ ПОЛСКИ И ЗЕЛЕНЧУКОВИ**

ЗА 2009 година

Бюлетинът се издава на основание чл.25. ал.1 от Закона за посевния и посадъчен материал и съдържа:

/// Кратка характеристика на морфологичните, биологичните, стопанските и технологичните качества на сортовете земеделски култури, признати от Експертните комисии и **утвърдени със заповед на министъра на земеделието и храните за 2009 год. за вписване в списък “А” на Официалната сортова листа на страната.**

Сортовете са предложени на основание проведените експертизи в Териториалните звена и опитните полета в системата на Главната дирекция “Сортоизпитване” и частните пунктове за изпитване, съгласно чл.18 ал. 1, 2 и 3 от ЗППМ.

В бюлетина са включени сортове, утвърдени със ЗАПОВЕДИ на МЗХ, които са издадени на основание разпоредбите на Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни и въз основа на решенията от проведените заседания на експертните комисии съгласно чл. 20 от ЗППМ.

• **Списък “А” на сортовата листа включва сортове от зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло, картофи, тютюн и овощни растения, които са различни, хомогенни и стабилни и отговарят на изискванията за биологични и стопански качества за почвено-климатичните условия на Република България.**

• **Списък “Б” на сортовата листа се вписват сортове от декоративни, медицински и ароматни растения, които трябва да са различни, хомогенни и стабилни и не се изпитват за биологични и стопански качества за почвено-климатичните условия на Република България, и сортове от зеленчукови култури и лоза, които трябва да са различни, хомогенни и стабилни; по преценка на заявителя /селекционера/ на сорта могат да се извършат изпитвания за биологични и стопански качества за почвено-климатичните условия на Република България.**

Посевният и посадъчният материал от тези сортове може да бъде предлаган на пазара в страната.

**ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО СОРТОИЗПИТВАНЕ,
АПРОБАЦИЯ И СЕМЕКОНТРОЛ - И А С А С**

1113 София

бул.”Цариградско шосе” № 125, блок 1

За контакти: тел.:870 03 75; тел./ факс 871 36 35

**EXECUTIVE AGENCY FOR VARIETY TESTING,
FIELD INSPECTION AND SEED CONTROL**

125 “Tsarigradsko shose” Blvd., block 1

1113 Sofia, Bulgaria

tel. ++ 359 2 870 03 75; tel./ fax ++ 359 2 871 36 35

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.
ЗЪРНЕНИ КУЛТУРИ	
Зърнено-житни	
ОВЕС	
Зимен	
1. Катан	6
Зимен голозърнест	
2. ИРГР Марина	6
ЕЧЕМИК	
Зимен двуреден	
1. Аспарух	7
2. Кубер	7
Пролетен двуреден	
3. Пролет	8
Зимен многореден	
4. ИЗ Бори	8
СУДАНКА ЗА ЗЕЛЕНА МАСА	
1. Ендже 1	9
ОРИЗ	
1. Aurora	9
2. Spada	10
ТРИТИКАЛЕ	
1. Бумеранг	10
ПШЕНИЦА	
група А	
1. Самуил	11
2. ССВ Легион	12
група Б	
3. Биляна	12
4. Венка 1	13
5. Драгана	13
6. Калиопа	14
7. Мадара	14
8. Огняна	15
9. Ралица	15
10. Фермер	16
ЦАРЕВИЦА	
ФАО 200 - 299	
1. Kladdus	17
2. Maххalia	17
3. PR38R56	18
ФАО 300 - 399	
4. Juxxin	18
5. Кнежа 307	19
6. KWS 5383	19
7. Kornelius	20
8. Midixx	20
9. PR37Y12	21

ФАО 400 – 499	
10. Агроелит 400	21
11. Аасienda	22
12. Аххо	22
13. Кнежа 442	23
14. KWS 3381	23
15. PR36D79	24
16. PR37F73	24
ФАО 500 – 599	
17. Кнежа 546	25
18. NK Timic	25
19. PR35T06	26
ФАО 600 – 699	
20. Кнежа 627	26
21. Кнежа 629	27
ПУКЛИВА ЦАРЕВИЦА	
1. Р 128 УН	27
2. Р 618	28
ЗАХАРНА ЦАРЕВИЦА	
1. Захарина	29
ФУРАЖНИ КУЛТУРИ	
ПАСИЩЕН РАЙГРАС	
1. ИФК Хармония	29
2. Странджа	30
ГРЕБЕНЧАТ ЖИТНЯК	
1. Свежина	30
ПУСТИНЕН ЖИТНЯК	
1. Морава	31
ФУРАЖЕН ГРАХ	
Пролетен	
1. Вокил	31
2. Керпо	32
3. Мишел	32
4. Русе 1	33
МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ	
ФЪСТЪЦИ	
1. Станко	33
2. Цветелина	34
СОЯ	
1. Ричи	34
2. Роса	35
РАПИЦА	
Зимна	
1. Appolon	36
2. ES Alpha	36
3. ES Neptune	37
4. Extend	37
5. Hornet	37
6. PR46W09	38

7. PR46W31	38
8. Rohan	39
Пролетна	
1. Jacomo	39
2. Jerry	40
ПАМУК	
1. Бояна	40
2. Изабелл	41
СЛЪНЧОГЛЕД	
1. DKF3554	41
2. ES Artimis	42
3. ES Feeric	43
4. ES Primis	43
5. LG5550	44
6. LG5658CL	45
7. LG5659	46
8. LG 5667 HO	46
9. Milonga	47
10. NK Adagio	47
11. Ollimi CL	48
12. PR64F50	49
13. PR64E71	50
14. Robia CS	51
КАРТОФИ	
Първа ранна група	
1. Bonus	51
Втора ранна група	
1. Isle of Jura	52

ЗЪРНЕНИ КУЛТУРИ

ЗЪРНЕНО-ЖИТНИ

ОВЕС

Avena sativa L.

Зимен Катан

ПРОИЗХОД: Сорът е създаден в Института по растителни генетични ресурси “К. Малков” гр. Садово от ст.н.с. д-р Надежда Василева Антонова и Величка Димитрова Станчева.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сорът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 - 2008 г., със среден стандарт от сортовете Дунав 1 и Ресор 1.

Средно за периода на изпитване са получени 573.7 кг/дка зърно.

Вегетационния период е 243 дни, при 241 дни за средния стандарт.

По хектолитрова маса и абсолютно тегло сорт Катан се изравнява със средния стандарт. Масата на 1000 зърна е 32 г, при 30.6 г за средния стандарт.

По съдържание на суров протеин в абсолютно сухо вещество се изравнява със средния стандарт.

Сорът е със средна зимоустойчивост. През периода на изпитване е отчетен среден процент на ядка 70.9 %.

На естествен инфекциозен фон сорт Катан е устойчив на коронеста ръжда а на изкуствен инфекциозен фон сортът проявява устойчивост на фузариоза по класа.

Зимен голозърнест ИРГР Марина

ПРОИЗХОД: Сорът е създаден в Института по растителни генетични ресурси “К. Малков” гр. Садово от ст.н.с д-р Надежда Василева Антонова и Величка Димитрова Станчева.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сорът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 - 2008 г., със среден стандарт от сортовете Дунав 1 и Ресор 1.

Средно за периода на изпитване са получени 379.4 кг/дка зърно.

Вегетационния период е 244 дни, при 241 дни за средния стандарт.

По съдържание на суров протеин в процент към абсолютно сухо вещество сортът значително превишава средния стандарт – средно 16.99 %, при 14.30%.

Хектолитровата маса средно за периода на изпитване е 57.1 кг/хл, при 49.4 кг/хл за средния стандарт.

През тригодишния период на изпитване е отчетен висок процент ядка – 99.8 %, при среден – 73.2 % за средния стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сорт ИРГР Марина е средно устойчив на кафява ръжда.

На естествен инфекциозен фон е отчетено максимално нападение от брашнеста мана до 12.5 %, коронеста ръжда до 15 % и стъблена ръжда до 5.5 %.

ЕЧЕМИК **Hordeum vulgare L.**

Зимен двуреден **Аспарух**

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Института по земеделие гр. Карнобат от ст.н.с. Ист. дсн Неделчо Мерсинков, ст.н.с д-р Драгомир Вълчев и зем. техник Славейка Денева.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 - 2008 г., със среден стандарт от сортовете Обзор, Емон и Каскадър 3.

Средно за периода на изпитване са получени 701 кг/дка.

Вегетационния период е 218 дни, при 215 дни за средния стандарт.

Гъстотата на посева е 781 броя класоносни стъбла на м², при 773 за средния стандарт.

Масата на 1000 семена средно за периода е голяма - 46.1 г, при 43.5 г за средния стандарт. Хектолитровата маса е 64.5 кг, при 63.1 кг за средния стандарт.

На естествен инфекциозен фон при полски условия максималното нападение на брашнеста мана е до 15 %, а от кафява ръжда до 17 %. През периода на изпитване не е наблюдавано нападение от черна ръжда. На изкуствен инфекциозен фон сортът е проявил средна устойчивост на кафява /листна/ ръжда и силно чувствителен на фузариум по класа.

Екстратното съдържание средно за периода е по-голямо - 79.5 %, при 79.0 % за Обзор, 78.7 % за Емон и 79.1 % за Каскадър 3. Разтворимият азот е средно 694.9 мг/100 г, при 690.4 за Обзор, 693.0 за Емон и 683.9 за Каскадър 3. Съдържанието на общ белтък средно за периода е 11.3 %.

Кубер

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Института по земеделие гр. Карнобат от ст.н.с. Ист. дсн Неделчо Мерсинков, ст.н.с д-р Драгомир Вълчев и зем. техник Славейка Денева.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван две години 2007 - 2008 г. за биологични и стопански качества със среден стандарт от сортовете Обзор, Емон и Каскадър 3.

По добив на зърно средно за периода на изпитване сортът превишава значително средния стандарт с 14.7 %.

Гъстотата на посева е 834 броя класоносни стъбла на м², при 773 за средния стандарт.

По вегетационен период, брой дни от поникване до пълна зрялост сортът е равен на средния стандарт /216 дни/. Масата на 1000 зърна е 45.3 г, при 43.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 66.3 кг/хл, при 63.1 кг/хл.

Сортът е средно студоустойчив.

На естествен инфекциозен фон сортът се напада от брашнеста мана до 32.5 % и от кафява ръжда до 12.5 %. През периода на изпитване сортът е проявил много висока устойчивост на черна ръжда. На изкуствен инфекциозен фон сортът се е проявил като чувствителен на кафява /листна/ ръжда и силно чувствителен на фузариоза по класа.

Средно за периода на изпитване екстрактното съдържание е 79.7 %, разтворимия азот – 709.4 мг/100 г, а общия белтък е 11.5 %.

Пролетен двуреден Пролет

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в “Сортови семена Вардим”ЕАД от Галя Катранджиева.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години – 2006 – 2008 год. със среден стандарт от опита и стандартен сорт Josefin.

Средно за периода на изпитване се изравнява по продуктивност със сорт Josefin.

Продължителността на вегетационния период /брой дни от поникване до пълна зрялост/ е 93 дни, при 97 дни за Josefin.

Масата на 1000 семена е средна – 43.63 г, при 43.31 г за Josefin, а хектолитровата маса е по-голяма - 66.28 кг/хл, при 64.53 кг/хл за стандарта. Сортът проявява силна чувствителност на полягане, както и стандарта.

Максималния процент на пречупване на класовата шийка е до 5 %, при 15 % за стандарта Josefin.

На естествен инфекциозен фон максималното нападение на брашнеста мана е до 5.3 %, при нападение до 5.0 % за Josefin, а максималното нападение от кафява ръжда е до 3.7 %, при 5.0 % за Josefin. Сортът се напада от черна ръжда до 20 %, както и стандарта Josefin. На изкуствен инфекциозен фон сортът се е проявил като устойчив на брашнеста мана, чувствителен на черна /стъблена/ ръжда, чувствителен на кафява /листна/ ръжда и много чувствителен на фузариоза по класа.

Екстрактното съдържание средно за периода на изпитване е по-ниско в сравнение с установеното за стандарта – 80.4 %, при 81.4 % за стандарта Josefin. Разтворимия азот е средно 732.7 мг/100 г, а съдържанието на общ белтък е 11.2 %.

Зимен многореден ИЗ Бори

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Института по земеделие гр. Карнобат от ст.н.с д-р Марина Граматикова, ст.н.с д-р Драгомир Вълчев и земеделски техник Радка Стаматова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години – 2007 – 2008 год. със среден стандарт от сортовете Веслец и Изгрев.

Средно за периода на изпитване превишава средния стандарт по добив на зърно – средно с 14.7 % над Веслец.

Продължителността на вегетационния период /брой дни от поникване до пълна зрялост/ е 217 дни, при 214 дни за Веслец.

Масата на 1000 семена е средна – 38.1 г, при 37.38 г за Веслец и 39.21 г за средния стандарт. Хектолитровата маса е средна – 59.2 кг/хл, при 59.76 кг/хл за стандарта Веслец. Сортът е високо устойчив на полягане.

На естествен инфекциозен фон максималното нападение на брашнеста мана е до 25 %, при нападение до 28.8 % за Веслец и до 30 % за Изгрев. Напада се от кафява ръжда е до 30 %, при 35 % за Веслец. Сортът се напада от черна ръжда до 7.5 %, при нападение до 6.3 за Веслец и 5.0 % за Изгрев. На изкуствен инфекциозен фон сортът се е проявил като високо устойчив на кафява /листна/ ръжда и силно чувствителен на фузариоза по класа.

По съдържание на суров протеин се изравнява със стандартите – средно 13.44 %, при 13.22 % за Веслец и 13.3 за средния стандарт.

СУДАНКА **Sorghum vulgare var. sudanenses (Piper) Stapf**

Ендже 1

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Земеделски институт гр. Шумен от ст.н.с. д-р Цветан Кикиндонов и Калин Сланев.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години – 2007 – 2008 год. със среден стандарт от всички сортове заложи в опита.

Средно за периода на изпитване са получени 6662.3 кг/дка зелена маса и 2055.8 кг/дка суха маса.

Продължителността на вегетационния период /средно за страната е 124 дни, наравно с установения за средния стандарт.

Отчетено е много слабо полягане преди прибиране.

По съдържание на сухо вещество и суров протеин се изравнява със стандарта – съответно 92.47 %, при 92.46 % за средния стандарт и 11.37 %, при 11.24 % за средния стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е средно устойчив на бактериоза и устойчив на покрите и праховита главня.

На естествен инфекциозен фон е установено максимално нападение от бактериоза до 5.0 %, при 5.3 % за средния стандарт за периода на изпитване.

ОРИЗ **Oryza sativa L.**

Aurora

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Ориз Бруно”ООД, с автор Guido Loiacono.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години /2006 – 2008 г./ . Сравняван е с Osmancik 97 и среден стандарт от опита.

Средно за периода на изпитване са получени 862 кг/дка зърно, 105.3 % към Osmancik 97 и 103.5 % към средния стандарт.

Сортът спада към ранозрелите сортове с продължителност на вегетационния период средно за периода на изпитване 122 дни.

Масата на 1000 зърна е 30.2 г, при 31.8 г за Osmancik 97 и 29.7 г за средния стандарт. Сортът превишава стандарта по гъстота на посева преди прибиране /брой метлици на м²/, средно за периода – 899 броя, при 820 за Osmancik 97 и 844 броя за средния стандарт. Средното тегло на една метлица е 2.73 г, при 3.51 г за Osmancik 97 и 3.17 г за средния стандарт.

Притежава средна устойчивост на оронване и висока устойчивост към полягане. На естествен инфекциозен фон не е отчетено нападение от болести.

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧНИ КАЧЕСТВА: зърното е със снежно бял цвят, с проявен светло жълт оттенък, с продълговата форма, много добър вкус и много добра разваримост на сварения ориз. Средно за периода рандеманът е 73.67%, при 75.92 % за Osmancik 97. По обем на суров и сварен ориз е на нивото на стандарта.

Отстъпва от стандарта по процентно съдържание на протеин и лизин.

Spada

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Ориз Бруно”ООД, с автор Guido Loiacono.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 - 2008 г. През годините на изпитване сортът е сравняван с Osmancik 97 и среден стандарт от опита.

Средно за периода на изпитване са получени 822 кг/дка зърно, 100.4 % към Osmancik 97.

Сортът спада към ранозрелите сортове с продължителност на вегетационния период 119 дни.

Масата на 1000 зърна средно за периода на изпитване е 27.5 г, при 31.8 г за Osmancik 97 и 29.7 г за средния стандарт. Сортът превишава стандартите по гъстота на посева преди прибиране. Средното тегло на една метлица средно за периода е 2.55 г при 3.51 г за Osmancik 97 и 3.17 г за средния стандарт.

Сортът е средно устойчив на оронване и полягане. На естествен инфекциозен фон няма отчетено нападение от болести.

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧНИ КАЧЕСТВА: зърното е с бял цвят, с проявен светло жълт оттенък, с продълговата форма, добър вкус и много добра разваримост на сварения ориз. По рандеман отстъпва от стандарта Osmancik 97 с 2.97 %. Отстъпва от стандарта по обем на суров и сварен ориз и превишава стандарта по съдържание на лизин и протеин.

ТРИТИКАЛЕ X Triticosecale Wittm.

Бумеранг

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Добруджански земеделски институт от Валентин Б. Георгиев, Мариана Атанасова, н.с. Ист., д-р Татяна Петрова, ст.н.с. Ист., д-р Илия Илиев и н.с. Ист. Ваня Кирякова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сорът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 и 2008 г., сравняван е със среден стандарт в който участват сортовете AD 7291 и Ракита.

Средно за периода на изпитване са получени 795.2 кг/дка зърно, 112.6 % към средния стандарт.

Вегетационния период е 237 дни или с един ден по-дълъг от този на средния стандарт.

Сортът е високо устойчив на полягане преди прибиране и чувствителен на оронване. По съдържание на суров протеин, в % към абсолютно сухо вещество сортът отстъпва на средния стандарт с 1 %.

Масата на 1000 зърна е 42.6 г, при 40.2 г за средния стандарт, а хектолитровата маса – 73.6 кг/хл, при 70.7 кг/хл за средния стандарт.

Сортът е с много висока зимоустойчивост, отстъпва по степен на прорастване на зърното и студоустойчивост и е с по-високо ниво на студоустойчивост.

На естествен инфекциозен фон сортът проявява устойчивост на листна /кафява/ ръжда, а на брашнеста мана е средно устойчив.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е устойчив на кафява ръжда и се напада в по-ниска степен от фузариум по класа, но спада към чувствителните сортове.

ПШЕНИЦА **Triticum aestivum L. emend. Fiori et Paol.**

Самуил

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Агроном I Холдинг”ЕООД, с автор Тодор Губатов.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г.

Принадлежи към група А – силни пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 694 кг/дка зърно, 113.0 % към стандартен сорт Бул Победа и 100.2 % към стандартен сорт Аглика.

Сортът е средно ранен и изкласява с 1 – 2 дни преди или след стандартите. Продължителността на вегетационния период варира от 212 до 245 дни.

Сортът притежава много ниско ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 40.97 г, при 41.0 г за Бул Победа и 39.40 г за Аглика. Варира от 30.73 до 47.2 г. Хектолитровата маса е средно 79.75 кг/хл, при 79.53 кг/хл за Бул Победа и 78.59 кг/хл за Аглика, като варира от 74.6 до 83.2 кг/хл.

Сортът е средно устойчив на оронване и притежава много ниска устойчивост на полягане.

На естествен инфекциозен фон сортът е проявил чувствителност на брашнеста мана, устойчивост на кафява ръжда и средна устойчивост към жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е проявил силна чувствителност на листна ръжда и фузариум по класа. Зърното прораства в

по-ниска степен в сравнение със средния стандарт – средно 20.08 %, при 39.46 % за средния стандарт.

ССВ Легион

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Сортови семена Вардим” ЕАД, с автор Галя Катранджиева.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г.

Принадлежи към група А – силни пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 701 кг/дка зърно, 114.2 % към стандартен сорт Бул Победа и 101.2 % към стандартен сорт Аглика.

Сортът е средно ранен и изкласява с 1 – 2 дни преди стандартите. Продължителността на вегетационния период варира от 210 до 245 дни.

Сортът притежава високо ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 36.8 г, при 41.0 г за Бул Победа и 39.40 г за Аглика. Варира от 27.22 до 56.8 г. Хектолитровата маса е средно 79.62 кг/хл, при 79.53 кг/хл за Бул Победа и 78.59 кг/хл за Аглика, като варира от 76.8 до 84.7 кг/хл.

Сортът е средно устойчив на оронване и притежава много ниска устойчивост на полягане.

На естествен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен на брашнеста мана, чувствителен на кафява ръжда и устойчив на жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен на листна ръжда и фузариум по класа. Зърното прораста в по-ниска степен в сравнение със средния стандарт – средно 23.88 %, при 39.46 % за средния стандарт.

Биляна

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Агроном I Холдинг” ЕООД, с автор Тодор Губатов.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г.

Принадлежи към група Б – средни с повишена сила пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 693 кг/дка зърно, 113.8 % към стандартен сорт Садово 1 и 106.3 % към стандартен сорт Враца.

Сортът е средно ранен и изкласява наравно със стандартите. Продължителността на вегетационния период варира от 210 до 247 дни.

Сортът притежава много ниско ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 42.28 г, при 44.0 г за Садово 1 и 40.51 г за Враца. Варира от 30.84 до 48.80 г. Хектолитровата маса е средно 77.84 кг/хл, при 77.79 кг/хл за Садово 1 и 77.30 кг/хл за Враца, като варира от 69.40 до 82.6 кг/хл.

Сортът е средно устойчив на оронване и притежава много ниска устойчивост на полягане.

На естествен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен на брашнеста мана, устойчив на кафява и жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е устойчив на листна ръжда и силно чувствителен на фузариум по класа. Зърното прораства в по-ниска степен в сравнение със сорт Враца и в степен равна на средния стандарт – средно 29.75 %, при 29.01 % за средния стандарт и 38.6 % за Враца.

Венка 1

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от Институт по земеделие и семезнание “Образцов чифлик”, с автори Веселин Дочев и колектив.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г.

Принадлежи към група Б – средни с повишена сила пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 746 кг/дка зърно, 122.5 % към стандартен сорт Садово 1 и 114.4 % към стандартен сорт Враца.

Сортът е средно ранен и изкласява наравно със стандартите или с 1 – 2 дни след тях. Продължителността на вегетационния период варира от 210 до 245 дни.

Сортът притежава високо към много високо ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 44.77 г, при 44.0 г за Садово 1 и 40.51 г за Враца. Варира от 29.75 до 52.5 г. Хектолитровата маса е средно 78.62 кг/хл, при 77.79 кг/хл за Садово 1 и 77.30 кг/хл за Враца, като варира от 73.5 до 82.6 кг/хл.

Сортът е средно устойчив на оронване и притежава много ниска устойчивост на полягане.

На естествен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен на брашнеста мана, средно устойчив на кафява ръжда и устойчив на жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е средно устойчив на листна ръжда и силно чувствителен на фузариум по класа. Зърното прораства в по-ниска степен в сравнение със средния стандарт – средно за периода 26.73 %, при 29.01 % за средния стандарт.

Драгана

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Добруджански земеделски институт, от ст.н.с. д-р Николай Ценов, ст.н.с. д-р Костадин Костов, Иван Панайотов, Иван Тодоров, ст.н.с. Пст., д-р Иванка Стоева, н.с. Ист., д-р Татяна Петрова, ст.н.с. Пст., д-р Илия Илиев и н.с. Ист. Ваня Кирякова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2006 – 2007 г.

Принадлежи към група Б – средни с повишена сила пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 647 кг/дка зърно, 109.7 % към стандартен сорт Садово 1 и 111.8 % към стандартен сорт Враца.

Сортът е средно ранен и изкласява с 3 дни по-късно от стандартите. Продължителността на вегетационния период варира от 207 до 251 дни.

Сортът притежава средно ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 41.31 г, при 44.28 г за Садово 1 и 41.12 г за Враца. Варира от 29.75 до 50.60 г.

Хектолитровата маса е средно 78.36 кг/хл, при 77.66 кг/хл за Садово 1 и 76.39 кг/хл за Враца, като варира от 72.80 до 80.8 кг/хл.

Сортът притежава много висока устойчивост на полягане и средна устойчивост на оронване.

На естествен инфекциозен фон сортът е средно устойчив на брашнеста мана и кафява ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е устойчив на брашнеста мана, средно устойчив на листна ръжда и силно чувствителен на фузариум по класа. Зърното прораста в по-ниска степен в сравнение със средния стандарт – средно за периода 38.58 %, при 40.60 % за средния стандарт.

Калиопа

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Сортови семена Вардим”ЕАД, с автор Галя Катранджиева.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г.

Принадлежи към група Б – средни с повишена сила пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 686 кг/дка зърно, 112.6 % към стандартен сорт Садово 1 и 105.1 % към стандартен сорт Враца.

Сортът е средно ранен и изкласява наравно със стандартите или с 1 - 2 дни след тях. Продължителността на вегетационния период варира от 210 до 247 дни.

Сортът притежава много високо ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 40.30 г, при 44.00 г за Садово 1 и 40.51 г за Враца. Варира от 29.75 до 48.29 г. Хектолитровата маса е по-голяма 80 кг/хл, при 77.79 кг/хл за Садово 1 и 77.30 кг/хл за Враца, като варира от 74.80 до 83.4 кг/хл.

При наличие на условия сортът притежава много ниска устойчивост на полягане и средна устойчивост на оронване.

На естествен инфекциозен фон сортът е чувствителен на брашнеста мана, но се напада в по-ниска степен от стандартите, средно устойчив на кафява и жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен на листна ръжда и фузариум по класа. Зърното прораста в по-висока степен в сравнение със стандартите – средно за периода 43.25 %, при 29.01 % за средния стандарт.

Мадара

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Пестицид”ООД, с автори Блага Андреева – Иванова, Петър Петров – Инджев и ст.н.с. Ист., д-р Димитър Добрев.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г.

Принадлежи към група Б – средни с повишена сила пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 684 кг/дка зърно, 112.3 % към стандартен сорт Садово 1 и 104.9 % към стандартен сорт Враца.

Сортът е средно ранен и изкласява наравно със стандартите или с 1 - 2 дни преди или след тях. Продължителността на вегетационния период варира от 212 до 246 дни.

Сортът притежава високо ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 40.57 г, при 44.00 г за Садово 1 и 40.51 г за Враца. Варира от 27.97 до 46.73 г. Хектолитровата маса е по-голяма 77.61 кг/хл, при 77.79 кг/хл за Садово 1 и 77.30 кг/хл за Враца, като варира от 72.00 до 81.6 кг/хл.

Сортът притежава средна устойчивост на полягане и оронване.

На естествен инфекциозен фон сортът е чувствителен на брашнеста мана, но се напада в по-ниска степен от стандартите, средно устойчив на кафява ръжда и чувствителен на жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е устойчив на листна ръжда и силно чувствителен на фузариум по класа. Зърното прораства в по-ниска степен в сравнение със стандартите – средно за периода 14.70 %, при 29.01 % за средния стандарт.

Огняна

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Агроном I Холдинг”ЕООД, с автор Тодор Губатов.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г.

Принадлежи към група Б – средни с повишена сила пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 716 кг/дка зърно, 117.5 % към стандартен сорт Садово 1 и 109.8 % към стандартен сорт Враца.

Сортът е средно ранен и изкласява наравно със стандартите или 1 - 2 дни преди или след тях. Продължителността на вегетационния период варира от 215 до 245 дни.

Сортът притежава средно ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 41.84 г, при 44.0 г за Садово 1 и 40.51 г за Враца. Варира от 26.34 до 48.70 г. Хектолитровата маса е средно 77.96 кг/хл, при 77.79 кг/хл за Садово 1 и 77.30 кг/хл за Враца, като варира от 73.90 до 81.6 кг/хл.

При наличие на условия за полягане притежава много ниска устойчивост. Сортът е средно устойчив на оронване.

На естествен инфекциозен фон сортът е чувствителен на брашнеста мана, но се напада в по-ниска степен от стандартите, средно устойчив на кафява и жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е устойчив на листна ръжда и силно чувствителен на фузариум по класа. Зърното прораства в по-ниска степен в сравнение със средния стандарт – средно 28.25 %, при 29.01 % за средния стандарт.

Ралица

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от фирма “Агроном I Холдинг”ЕООД, с автор Тодор Губатов.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г.

Принадлежи към група Б – средни с повишена сила пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 719 кг/дка зърно, 118.1 % към стандартен сорт Садово 1 и 110.3 % към стандартен сорт Враца.

Сортът е средно ранен и изкласява наравно със стандартите или с 2 дни след тях. Продължителността на вегетационния период варира от 210 до 247 дни.

Сортът притежава средно ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 41.03 г, при 44.0 г за Садово 1 и 40.51 г за Враца. Варира от 28.84 до 47.41 г. Хектолитровата маса е средно 77.60 кг/хл, при 77.79 кг/хл за Садово 1 и 77.30 кг/хл за Враца, като варира от 71.10 до 81.60 кг/хл.

При наличие на условия за полягане притежава много ниска устойчивост. Сортът е средно устойчив на оронване.

На естествен инфекциозен фон сортът е чувствителен на брашнеста мана, но се напада в по-ниска степен от стандартите, средно устойчив на кафява и жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е високо устойчив на листна ръжда и силно чувствителен на фузариум по класа. Зърното прораства в по-висока степен в сравнение със средния стандарт – средно 35.95 %, при 29.01 % за средния стандарт.

Фермер

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по растителни генетични ресурси гр. Садово, от ст.н.с., д-р Гинка Рачовска, ст.н.с., д-р Мария Мънгова, ст.н.с., д-р Гиньо Рачовски и земеделски техник Антоанета Аргирова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 г.

Принадлежи към група Б – средни с повишена сила пшеница.

Средно за периода на изпитване са получени 664 кг/дка зърно, 106.3 % към стандартен сорт Садово 1 и 103.9 % към стандартен сорт Враца.

Сортът е средно ранен и изкласява с 2 – 3 дни по-рано от стандартите. Продължителността на вегетационния период варира от 205 до 251 дни.

Сортът притежава високо ниво на студоустойчивост.

Средно за периода на изпитване масата на 1000 зърна е 43.70 г, при 45.03 г за Садово 1 и 41.97 г за Враца. Варира от 28.94 до 52.14 г. Хектолитровата маса е средно 77.92кг/хл, при 77.82 кг/хл за Садово 1 и 76.98 кг/хл за Враца, като варира от 67.50 до 81.50 кг/хл.

При наличие на условия за полягане притежава много ниска устойчивост. Сортът е средно устойчив на оронване.

На естествен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен на брашнеста мана и кафява ръжда, но се напада в по-ниска степен от стандартите и е показал устойчивост на жълта ръжда.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е средно устойчив на листна ръжда, чувствителен на брашнеста мана и силно чувствителен на фузариум

по класа. Зърното прораста в по-ниска степен в сравнение със средния стандарт – средно 28.55 %, при 34.43 % за средния стандарт.

ЦАРЕВИЦА **Zea mays L.**

ФАО 200 – 299 **Kladdus**

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от KWS SAAT AG Германия.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 200 – 299.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 924 кг/дка зърно, а при поливни 1264 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 106 дни, наравно със средния стандарт /Valuta и Anjou 292/ и 113 дни при поливни условия, при 111 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 13.36 %, при 13.23 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 4 %. Максималния процент полегнали растения преди прибиране е до 15 %.

Масата на 1000 зърна е 302.5 г, при 261.2 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 75.3 кг/хл, при 75.1 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 1.1 % и от царевичен стъблопробивач до 30 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на обикновена главня, устойчив на листен пригор и мозайка, средно устойчив на фузариум по кочана и проявява чувствителност към фузариум по стъблото.

Maxxalia

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от „Агриматко България“ ООД.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 200 – 299.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 907 кг/дка зърно, а при поливни 1138 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 105 дни, при 106 дни за средния стандарт /Valuta и Anjou 292/ и 114 дни при поливни условия, при 111 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 12.86 %, при 13.23 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 3.3 %. Максималния процент полегнали растения преди прибиране е до 5 %.

Масата на 1000 зърна е 280 г, при 261.2 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 72.5 кг/хл, при 75.1 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибрида̀т е показал много висока устойчивост към обикновена главня, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач е до 10 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида̀т е високо устойчив на обикновена главня, средно устойчив на листен пригор, устойчив на мозайка, средно устойчив на фузариум по кочана и проявява силна чувствителност към фузариум по стъблото.

PR38R56

ПРОИЗХОД: Хибрида̀т е заявен от Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида̀т е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 200 – 299.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 901 кг/дка зърно, а при поливни 1332 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 105 дни, при 106 дни за средния стандарт /Valuta и Anjou 292/ и 115 дни при поливни условия, при 111 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 13.13 %, при 13.23 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 2.5 %. Максималния процент полегнали растения преди прибиране е до 2.5 % .

Масата на 1000 зърна е 274.1 г, при 261.2 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 74.5 кг/хл, при 75.1 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибрида̀т е показал устойчивост към обикновена главня, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач е до 10 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида̀т е високо устойчив на обикновена главня, средно устойчив на листен пригор, устойчив на мозайка и средно устойчив на фузариум по кочана и стъблото.

ФАО 300 – 399

Juxxin

ПРОИЗХОД: Хибрида̀т е заявен от „Агриматко България” ООД.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида̀т е изпитван за биологични и стопански качества четири години 2005 – 2008 год., в група по ФАО 300 – 399.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 914 кг/дка зърно, а при поливни 1295 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 112 дни, при 110 за средния стандарт /Clarica и Furio/ и 121 дни при поливни условия, при 116 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 14.40 %, при 14.42 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 17 %. Максималния процент полегнали растения преди прибиране е до 5 %.

Масата на 1000 зърна е 304.9 г, при 279.2 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 72.4 кг/хл, при 74.0 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибрида̀т е показал устойчивост към обикновена главня, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач до 6.6 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида̀т е високо устойчив на обикновена главня, средно устойчив на листен пригор, устойчив на мозайка и фузариум по кочана и чувствителен на фузариум по стъблото.

Кнежа 307

ПРОИЗХОД: Хибрида̀т е създаден в Институт по царевицата гр. Кнежа от ст.н.с. д-р Димитрина Илчовска, Иванка Иванова и Георги Георгиев.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида̀т е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 300 – 399.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 819 кг/дка зърно, а при поливни 1289 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 112 дни, при 109 за средния стандарт /Clarica и Furio/ и 120 дни при поливни условия, при 114 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 14.70 %, при 13.24 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 8.1 %. Хибрида̀т е показал много висока устойчивост на полягане – 0 %.

Масата на 1000 зърна е 261.2 г, при 277.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.7 кг/хл, при 74.7 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибрида̀т е показал устойчивост към обикновена главня, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач до 2.3 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида̀т е средно устойчив на обикновена главня, листен пригор, мозайка и фузариум по кочана и силно чувствителен на фузариум по стъблото.

KWS 5383

ПРОИЗХОД: Хибрида̀т е заявен от KWS SAAT AG Германия.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида̀т е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 300 – 399.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 928 кг/дка зърно, а при поливни 1335 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 110 дни, при 109 за средния стандарт /Clarica и Furio/ и 118 дни при поливни условия, при 114 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 13.69 %, при 13.24 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 3.6 %. Максималния процент полегнали растения преди прибиране е до 2.4 %.

Масата на 1000 зърна е 302.4 г, при 277.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 72.8 кг/хл, при 74.7 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибрида̀т е показал устойчивост към обикновена главня, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач до 4.8 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибридите е високо устойчив на обикновена главня и листен пригор, устойчив на мозайка и фузариум по кочана и стъблото.

Kornelius

ПРОИЗХОД: Хибридите е заявен от KWS SAAT AG Германия.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 300 – 399.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 883 кг/дка зърно, а при поливни 1384 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 111 дни, при 109 за средния стандарт /Clarica и Furio/ и 120 дни при поливни условия, при 114 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 13.79 %, при 13.24 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 2.4 %. Максималния процент полегнали растения преди прибиране е до 2 %.

Масата на 1000 зърна е 302.4 г, при 277.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.6 кг/хл, при 74.7 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридите е показал устойчивост към обикновена главня, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач до 3.7 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибридите е средно устойчив на обикновена главня, устойчив на листен пригор и фузариум по кочана и стъблото и високо устойчив на мозайка.

Midix

ПРОИЗХОД: Хибридите е заявен от „Агриматко България“ ООД.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 300 – 399.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 913 кг/дка зърно, а при поливни 1414 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 112 дни, при 109 за средния стандарт /Clarica и Furio/ и 122 дни при поливни условия, при 114 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 13.83 %, при 13.24 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 1.2 %. Хибридите е показал устойчивост на полягане преди прибиране.

Масата на 1000 зърна е 273.4 г, при 277.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.8 кг/хл, при 74.7 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридите е показал устойчивост към обикновена главня, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач до 30 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибридите е високо устойчив на обикновена главня и мозайка, устойчив на листен пригор, средно устойчив на фузариум по кочана и силно чувствителен на фузариум по стъблото.

PR37Y12

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 300 – 399.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 918 кг/дка зърно, а при поливни 1405 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 109 дни, наравно със средния стандарт /Clarica и Furio/ и 115 дни при поливни условия, при 114 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 13.48 %, при 13.24 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 3.5 %. Хибридът е показал много висока устойчивост на полягане – 0 %.

Масата на 1000 зърна е 295.6 г, при 277.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.7 кг/хл, при 74.7 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 2.3 %, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач до 2.4 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на обикновена главня, листен пригор и мозайка, средно устойчив на фузариум по кочана и чувствителен на фузариум по стъблото.

ФАО 400 – 499

Агроелит 400

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от ЕТ „Агроелит-Митов“, гр.Търговище с автор Божидар Митов.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2005 – 2007 год., в група по ФАО 400 – 499.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 938 кг/дка зърно, а при поливни 1228 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 118 дни, наравно със средния стандарт /Evelina и Kalis/ и 130 дни при поливни условия, при 126 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 17.50 %, при 17.22 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 6.5 %. Хибридът е показал висока устойчивост на полягане преди прибиране – 0 %.

Масата на 1000 зърна е 282.5 г, при 326.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 72.7 кг/хл, при 73.1 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 2 %, а максималното нападение от царевичен стъблопробивач до 10 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на обикновена главня и мозайка, чувствителен на листен пригор и фузариум по кочана и силно чувствителен на фузариум по стъблото.

Aacienda

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 893 кг/дка зърно, а при поливни 1444 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 116 дни, при 114 дни за средния стандарт /Evelina и Kalis/ и 123 дни при поливни условия, наравно със средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 15.43 %, при 14.48 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 2.6 %. Хибридът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 1.5 %.

Масата на 1000 зърна е 335.2 г, при 307.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 72.3 кг/хл, при 74.2 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 1.4 %, а към царевичен стъблопробивач е показал устойчивост.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на обикновена главня, устойчив на мозайка и фузариум по кочана, средно устойчив на листен пригор и чувствителен на фузариум по стъблото.

Аххо

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от „Агриматко България“ ООД.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 924 кг/дка зърно, а при поливни 1403 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 116 дни, при 114 дни за средния стандарт /Evelina и Kalis/ и 127 дни при поливни условия, при 123 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 14.37 %, при 14.48 % за средния стандарт.

Не са наблюдавани пречупени растения преди прибиране. Хибридът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 2.8 %.

Масата на 1000 зърна е 280.5 г, при 307.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 74.8 кг/хл, при 74.2 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 1.3 %, а към царевичен стъблопробивач е показал устойчивост, като максималното нападение е до 2.8 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на обикновена главня, устойчив на мозайка, листен пригор и фузариум по кочана и чувствителен на фузариум по стъблото.

Кнежа 442

ПРОИЗХОД: Хибридът е създаден в Институт по царевицата гр. Кнежа от ст.н.с. д-р Никола Брусняшки и ст.н.с. д-р Димитрина Илчовска.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества четири години 2005 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 926 кг/дка зърно, а при поливни 1334 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 117 дни, при 116 дни за средния стандарт /Evelina и Kalis/ и 125 дни при поливни условия, при 124 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 16.72 %, при 16.07 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 9.7 %. Хибридът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 1.4 %.

Масата на 1000 зърна е 273.9 г, при 319.3 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 71.4 кг/хл, при 73.3 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 5 %, а към царевичен стъблопробивач е показал средна устойчивост.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на обикновена главня, устойчив на мозайка и листен пригор, чувствителен на фузариум по кочана и силно чувствителен на фузариум по стъблото.

KWS 3381

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от KWS SAAT AG Германия.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества четири години 2005 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 959 кг/дка зърно, а при поливни 1351 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 115 дни, при 116 дни за средния стандарт /Evelina и Kalis/ и 126 дни при поливни условия, при 125 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 16.41 %, при 15.88 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 2.6 %. Хибридът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 0.5 %.

Масата на 1000 зърна е 324.9 г, при 317.1 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.3 кг/хл, при 73.4 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът е показал висока устойчивост на обикновена главня, а към царевичен стъблопробивач е показал чувствителност.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на обикновена главня, устойчив на царевична мозайка и листен пригор, средно устойчив на фузариум по стъблото и чувствителен на фузариум по кочана.

PR36D79

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 919 кг/дка зърно, а при поливни 1407 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 114 дни, наравно със средния стандарт /Evelina и Kalis/ и 119 дни при поливни условия, при 123 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 14.54 %, при 14.48 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 5.3 %. Хибридът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 0 %.

Масата на 1000 зърна е 333.7 г, при 307.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.8 кг/хл, при 74.0 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 13.7 %, а към царевичен стъблопробивач е показал устойчивост.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на мозайка и листен пригор, устойчив на обикновена главня, средно устойчив на фузариум по кочана и чувствителен на фузариум по стъблото.

PR37F73

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества четири години 2005 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 940 кг/дка зърно, а при поливни 1397 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 116 дни, наравно със средния стандарт /Evelina и Kalis/ и 125 дни при поливни условия, наравно със средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 15.33 %, при 15.73 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 4.0 %. Хибридът е показал висока устойчивост на полягане преди прибиране – 0 %.

Масата на 1000 зърна е 339.4 г, при 314.8 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.2 кг/хл, при 73.4 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 8.5 %, а към царевичен стъблопробивач е показал средна устойчивост.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на мозайка и листен пригор, средно устойчив на фузариум по кочана и чувствителен на фузариум по стъблото.

ФАО 500 – 599 Кнежа 546

ПРОИЗХОД: Хибридът е създаден в Институт по царевицата гр. Кнежа от ст.н.с. д-р Миладин Генов, ст. н.с. д-р Иванка Генова, ст.н.с. д-р Димитрина Илчовска и Иванка Иванова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 500 – 599.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 912 кг/дка зърно, а при поливни 1302 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 119 дни, при 118 дни за средния стандарт /Speciosa и Кнежа 509/ и 125 дни при поливни условия, при 123 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 16.06 %, при 15.34 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 7.5 %. Хибридът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 2.5 %.

Масата на 1000 зърна е 289.4 г, при 319.8 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.7 кг/хл, при 72.4 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът е показал средна устойчивост на обикновена главня – до 5.5 %, като към царевичен стъблопробивач е показал устойчивост, като максималното нападение е до 3.3%.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е устойчив на листен пригор, фузариум по кочана и мозайка, средно устойчив на обикновена главня и много чувствителен на фузариум по стъблото.

НК Timic

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от френската фирма Syngenta Seeds S.A.S.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 500 – 599.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 879 кг/дка зърно, а при поливни 1362 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 119 дни, наравно със средния стандарт /Speciosa и Кнежа 509/ и 125 дни при поливни условия, при 124 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 14.61 %, при 15.08 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 3.2 %. Хибридът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 1.6 %.

Масата на 1000 зърна е 289.7 г, при 316.6 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 72.9 кг/хл, при 72.3 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът е показал устойчивост на обикновена главня, а към царевичен стъблопробивач е показал средна устойчивост.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на обикновена главня и мозайка, устойчив на листен пригор и чувствителен на фузариум по кочана и стъблото.

PR35T06

ПРОИЗХОД: Хибри́дът е заявен от Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибри́дът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 500 – 599.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 888 кг/дка зърно, а при поливни 1411 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 119 дни, наравно със средния стандарт /Speciosa и Кнежа 509/ и 124 дни при поливни условия, наравно със средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 15.24 %, при 15.08 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 2.2 %. Хибри́дът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 0 %.

Масата на 1000 зърна е 298.0 г, при 316.6 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.0 кг/хл, при 72.3 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибри́дът е показал устойчивост на обикновена главня, а към царевичен стъблопробивач е показал средна устойчивост.

На изкуствен инфекциозен фон хибри́дът е високо устойчив на обикновена главня и мозайка, устойчив на листен пригор и средно устойчив на фузариум по кочана и стъблото.

ФАО 600 – 699

Кнежа 627

ПРОИЗХОД: Хибри́дът е създаден в Институт по царевицата гр. Кнежа от ст.н.с. д-р Иванка Генова, ст.н.с. д-р Миладин Генов, ст.н.с. д-р Димитрина Илчовска, Иванка Иванова и Надежда Занкова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибри́дът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2005 – 2007 год., в група по ФАО 600 – 699.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 966 кг/дка зърно, а при поливни 1358 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 132 дни, при 128 дни за средния стандарт /PR34A92 и Кнежа 625/ и 143 дни при поливни условия, при 137 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 19.76 %, при 18.75 % за средния стандарт.

Пречупените растения преди прибиране са до 2.9 %. Хибри́дът е показал висока устойчивост на полягане преди прибиране – 0 %.

Масата на 1000 зърна е 334.6 г, при 315.5 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 68.4 кг/хл, при 72.4 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибри́дът е показал средна устойчивост на обикновена главня – до 2.1 %, като към царевичен стъблопробивач е показал чувствителност.

На изкуствен инфекциозен фон хибри́дът е високо устойчив на мозайка, листен пригор и обикновена главня, устойчив на фузариум по стъблото и средно устойчив на фузариум по кочана.

Кнежа 629

ПРОИЗХОД: Хибридът е създаден в Институт по царевицата гр. Кнежа от ст.н.с. д-р Никола Брусняшки и ст.н.с. д-р Димитрина Илчовска.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 600 – 699.

Средно за периода на изпитване при неполивни условия са получени 935 кг/дка зърно, а при поливни 1317 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период при неполивни условия средно е 122 дни, при 121 дни за средния стандарт /PR34A92 и Кнежа 625/ и 130 дни при поливни условия, при 129 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно от всички пунктове е 17.54 %, при 16.68 % за средния стандарт.

Не са наблюдавани пречупени растения преди прибиране. Хибридът е показал устойчивост на полягане преди прибиране – 0 %.

Масата на 1000 зърна е 311.7 г, при 307.1 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 73.3 кг/хл, при 74.0 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът е показал средна устойчивост на обикновена главня – до 0.5 %, а към царевичен стъблопробивач е средно устойчив.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е високо устойчив на мозайка, устойчив на листен пригор и фузариум по кочана, средно устойчив на обикновена главня и чувствителен на фузариум по стъблото.

ПУКЛИВА ЦАРЕВИЦА *Zea mays L. var. everta /Praecox/ Sturt.*

Р 128 УН

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от фирма „Кръстилов“ ООД, гр. Гоце Делчев

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499. През трите години на изпитване хибридът е сравняван със среден стандарт от заложените хибриди в опита съобразно групата на ранозреелост.

Средно за периода на изпитване при поливни и неполивни условия са получени 696 кг/дка зърно, като при поливни – 739 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период средно за периода на изпитване е 116 дни, при 117 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 16.9 %, при 18.1 % за средния стандарт.

Височината на растенията е 228 см, при 217 см за средния стандарт в опита. Хибридът залага кочана на 93 см височина, при 89 см за средния стандарт.

През периода на изпитване не е отчетено пречупване на растенията.

Масата на 1000 зърна средно за периода на изпитване е 131.8 г, при 142.7 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 85.8 кг/хл, при 84.8 кг/хл за стандарта.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 0.6 % и от царевичен стъблопробивач до 5.0 %.

Хибридът се изравнява със средния стандарт по процент на изпукване, твърдост на перикарпа и дегустационна оценка. Цветът на пуканките е бял до кремав. По обем на изпукване хибридът превишава средния стандарт с една степен.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е средно устойчив на листен пригор, много устойчив на обикновена главня, средно устойчив на мозайка, устойчив на фузариум по кочана и проявява силна чувствителност към фузариум по стъблото.

Р 618

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от фирма „Кръстилов“ ООД, гр. Гоце Делчев

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499. През трите години на изпитване хибридът е сравняван със среден стандарт от заложените хибриди в опита съобразно групата на ранозреелост.

Средно за периода на изпитване при поливни и неполивни условия са получени 642 кг/дка зърно, като при поливни – 702 кг/дка.

Продължителността на вегетационния период средно за периода на изпитване е 122 дни, при 121 дни за средния стандарт.

Влагата при прибиране средно за периода е 20.6 %, при 19.0 % за средния стандарт.

Височината на растенията е 227.8 см, при 231 см за средния стандарт в опита. Хибридът залага кочана на 109.2 см височина, при 105.2 см за средния стандарт.

През периода на изпитване не е отчетено пречупване на растенията.

Масата на 1000 зърна средно за периода на изпитване е 160.8 г, при 149.8 г за средния стандарт, а хектолитровата маса е 84.6 кг/хл, при 84.9 кг/хл за стандарта.

Хибридът се изравнява със средния стандарт по процент на изпукване, твърдост на перикарпа и дегустационна оценка. Цветът на пуканките е бял до кремав. По обем на изпукване хибридът превишава средния стандарт с една степен.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 2.1 % и от царевичен стъблопробивач до 2.1 %.

Хибридът се изравнява със средния стандарт по процент на изпукване, обем на изпукване, твърдост на перикарпа и дегустационна оценка. Цветът на пуканките е бял до кремав.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е устойчив на листен пригор и мозайка, много устойчив на обикновена главня и фузариум по кочана и проявява силна чувствителност към фузариум по стъблото.

ЗАХАРНА ЦАРЕВИЦА ***Zea mays L. var. everta /Praecoх/ Sturt.***

Захарина

ПРОИЗХОД: Хибридът е създаден в Институт по генетика “Академик Дончо Костов” от н.с.Ист. д-р Борис Крапчев, ст.н.с. Ист. дбн Тома Данков, ст.н.с. д-р Лиля Тодорова, ст.н.с. д-р Миглена Крулева и агротехник Красимира Велкова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 год., в група по ФАО 400 – 499. През трите години на изпитване хибридът е сравняван със среден стандарт от заложените хибриди в опита съобразно групата на ранозрелост.

Средно за периода на изпитване при поливни и неполивни условия са получени 1522 кг/дка стандартни кочани.

Продължителността на вегетационния период средно за периода на изпитване е 79 дни, при 80 дни за средния стандарт.

Височината на растенията е 201.7 см, при 204.1 см за средния стандарт в опита. Хибридът залага кочана средно на 53.2 см височина, при 56.6 см за средния стандарт.

През периода на изпитване е отчетено максимално пречупване на растенията до 2.8 % и максимално полягане до 27.14 %.

При полски условия хибридът се напада от обикновена главня до 7.2 % и от царевичен стъблопробивач до 11.8 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е устойчив на обикновена главня и мозайка, чувствителен на фузариум по кочана и много чувствителен на листен пригор и фузариум по стъблото.

Захарното съдържание средно е 2.85 %, а по вкус се изравнява със средния стандарт.

ФУРАЖНИ КУЛТУРИ

ПАСИЩЕН РАЙГРАС ***Lolium perenne L.***

ИФК Хармония

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по фуражните култури гр.Плевен от н.с.Ист. д-р Анелия Кътова, ст.н.с. Ист. дсн Петър Вековски, ст.н.с. Ист. д-р Георги Георгиев, ст.н.с. Ист. д-р Анна Илиева и н.с.Ист. д-р Йорданка Найденова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван три години 2006 – 2008 г. за биологични и стопански качества. Сравняван е със среден стандарт в опита формиран от 4 сорта.

Средно за 2007 и 2008 г. са получени 3180 кг/дка зелена маса.

По добив на сухо вещество превишава стандарта с 1.5 %, а при поливни условия с 3 %.

През периода на изпитване не е отчетено полягане и нападение от болести. Сортът е пригоден за механизизирано прибиране.

Превишава стандарта по съдържание на суров протеин – 15.17 %, при 14.40 % за средния стандарт.

Странджа

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Опитна станция по земеделие гр. Средец от н.с.Ист. д-р Кера Стоева, ст.н.с. Ист. д-р Михо Михов и земеделски техник Георгина Гюлмезова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван три години 2006 – 2008 г. за биологични и стопански качества. Сравняван е със среден стандарт в опита формиран от 4 сорта.

Средно за 2007 и 2008 г. са получени 3238 кг/дка зелена маса.

По добив на сухо вещество се изравнява със средния стандарт, а при поливни условия го превишава с 1.6 %.

През периода на изпитване не е отчетено полягане и нападение от болести. Сортът е пригоден за механизизирано прибиране.

Съдържанието на суров протеин е 14.94 %, при 15.14 % за средния стандарт.

ГРЕБЕНЧАТ ЖИТНЯК

Agropyron cristatum L.

Свежина

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по фуражните култури гр.Плевен от н.с.Ист. д-р Анелия Кътова, ст.н.с. Ист. д-р Петър Вековски, ст.н.с. Ист. д-р Анна Илиева и н.с.Ист. д-р Йорданка Найденова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван три години 2006 – 2008 г. за биологични и стопански качества. Сравняван е със среден стандарт в опита формиран от 4 сорта.

Средно за 2007 и 2008 г. са получени 3008 кг/дка зелена маса.

По добив на сухо вещество отстъпва от средния стандарт.

През периода на изпитване не е отчетено полягане и нападение от болести. Сортът е пригоден за механизизирано прибиране.

Съдържанието на суров протеин е 15.99 %, при 16.06 % за средния стандарт.

Сортът е подходящ за пасищни смеси с бяла детелина и звездан, както и за създаване на пасища и противоерозионни тревостои и поддържане на ландшафта.

ГРЕБЕНЧАТ ЖИТНЯК **Agropyron desertorum Fisch.**

Морава

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по фуражните култури гр.Плевен от н.с.Ист. д-р Анелия Кътова, ст.н.с. Ист. д-р Петър Вековски, ст.н.с. Ист. д-р Анна Илиева и н.с.Ист. д-р Йорданка Найденова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван три години 2006 – 2008 г. за биологични и стопански качества. Сравняван е със среден стандарт в опита формиран от 4 сорта.

Средно за 2007 и 2008 г. са получени 3046 кг/дка зелена маса.

По добив на сухо вещество превишава с 2.3 % средния стандарт.

През периода на изпитване не е отчетено полягане и нападение от болести.

Сортът е пригоден за механизизирано прибиране.

Съдържанието на суров протеин е 15.79 %, при 16.06 % за средния стандарт.

Сортът е подходящ като компонент за сенокосни смеси с люцерна и еспарзета, както и за създаване на противоерозионни тревостои и поддържане на ландшафта.

ФУРАЖЕН ГРАХ **Pisum sativum L.(partim)**

Пролетен **Вокил**

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от “Сортови семена Вардим”ЕАД, с автор Галя Катранджиева.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван две години 2007 – 2008 г. за биологични и стопански качества и е сравняван със среден стандарт от сортовете Плевен 4 и Кристал.

Средно за двугодишния период на изпитване са получени 338.5 кг/дка зърно, при 340.4 кг/дка за стандартен сорт Кристал.

Вегетационният период от поникване до пълна зрялост средно за периода е с 4 дни по-къс от този на средния стандарт.

Височината на залагане на първия боб е по-малка, средно 39.9 см, а дължината на растенията средно за периода е 59.5 см.

Теглото на семената от едно растение е средно 4.07 г, при 3.83 г за Плевен 4 и 4.04 г за Кристал.

Броя на семената от едно растение са 18, а броя на бобовете са 5.

Масата на 1000 семена е 196.4 г, при 151.7 г за Плевен 4.

Сортът е с по-ниско съдържание на суров протеин, средно 28.25 %, при 30.91 % за средния стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е средно устойчив на аскохитоза и фузариоза, устойчив на бактериоза и силно чувствителен на брашнеста мана.

При полски условия е установено максимално нападение от бактериоза до 3.6 %, при 2.1 % за Кристал.

Керпо

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по фуражните култури гр. Плевен от Ивайло Попов, ст.н.с. д-р Даниела Кертикова и ст.н.с. д-р Тодор Кертиков.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван две години 2007 – 2008 г. за биологични и стопански качества и е сравняван със среден стандарт от сортовете Плевен 4 и Кристал.

Средно за двугодишния период на изпитване са получени 333.2 кг/дка зърно, при 340.4 кг/дка за стандартен сорт Кристал.

Вегетационният период от поникване до пълна зрялост средно за периода е с 4 дни по-къс от този на средния стандарт.

Височината на залагане на първия боб е по-малка, средно 40.6 см, а дължината на растенията средно за периода е 54.8 см.

Теглото на семената от едно растение е средно 3.82 г, при 3.83 г за Плевен 4 и 4.04 г за Кристал.

Броя на семената от едно растение са 17, а броя на бобовете са 4.

Масата на 1000 семена е 208.0 г, при 151.7 г за Плевен 4.

Сортът е с по-ниско съдържание на суров протеин, средно 29.19 %, при 30.91 % за средния стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е чувствителен на аскохитоза, средно устойчив на фузариоза, устойчив на бактериоза и силно чувствителен на брашнеста мана.

При полски условия е установено максимално нападение от бактериоза до 5.1 %, при 2.1 % за Кристал.

Мишел

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от Добруджански земеделски институт, с автори ст.н.с.ст. д-р Михо Михов, н.с.ст. д-р Росица Тодорова и н.с.ст. д-р Добринка Атанасова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван две години 2007 – 2008 г. за биологични и стопански качества и е сравняван със среден стандарт от сортовете Плевен 4 и Кристал.

Средно за двугодишния период на изпитване са получени 334.9 кг/дка зърно, при 340.4 кг/дка за стандартен сорт Кристал.

Вегетационният период от поникване до пълна зрялост средно за периода е с 3 дни по-къс от този на средния стандарт.

Височината на залагане на първия боб е по-малка, средно 33.4 см, а дължината на растенията средно за периода е 48.7 см.

Теглото на семената от едно растение е средно 4.99 г, при 3.83 г за Плевен 4 и 4.04 г за Кристал.

Броя на семената от едно растение са 21, а броя на бобовете са 6.

Масата на 1000 семена е 202.1 г, при 151.7 г за Плевен 4.

Сортът е с по-ниско съдържание на суров протеин, средно 28.96 %, при 30.91 % за средния стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е средно устойчив на аскохитоза, чувствителен на фузариоза през 2007 г., устойчив на бактериоза и силно чувствителен на брашнеста мана.

При полски условия е установено максимално нападение от бактериоза до 2.7 %, при 2.1 % за Кристал.

Рисе 1

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в ИЗС “Образцов чифлик” от ст.н.с. д-р Генка Патенова, ст.н.с. д-р Добри Добрев и н.с. Ивелина Венкова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван три години 2004, 2006 и 2007 г. за биологични и стопански качества и е сравняван със среден стандарт от сортовете Плевен 4 и Кристал.

Средно за двугодишния период на изпитване са получени 332.7 кг/дка зърно, при 342.7 кг/дка за стандартен сорт Кристал.

Веgetационният период от поникване до пълна зрялост средно за периода е с 2 дни по-къс от този на средния стандарт.

Височината на залагане на първия боб е по-малка, средно 38.3 см, а дължината на растенията средно за периода е 52.4 см.

Теглото на семената от едно растение е средно 5.33 г, при 6.65 г за Плевен 4 и 6.36 г за Кристал.

Броя на семената от едно растение са 20, а броя на бобовете са 5.

Масата на 1000 семена е 226.2 г, при 160.7 г за Плевен 4.

Сортът е с по-ниско съдържание на суров протеин, средно 29.24 %, при 31.40 % за средния стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е средно устойчив на аскохитоза, фузариоза и бактериоза и силно чувствителен на брашнеста мана.

При полски условия е установено максимално нападение от бактериоза до 2.7 %, при 2.1 % за Кристал, а от брашнеста мана до 10 %.

МАСЛОДАЙНИ И ВЛАКНОДАЙНИ КУЛТУРИ

ФЪСТЪЦИ

Arachis hypogaea L.

Станко

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по растителни генетични ресурси гр.Садово от ст.н.с. I ст. дсн Станко Деликостадинов и Елена Димова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г. и е сравняван със средния стандарт от опита / ИИРР 2609 и Калина/.

Средно за периода на изпитване са получени 600.4 кг/дка плодове и 388.2 кг/дка семена, при 467.1 кг/дка плодове и 310.0 кг/дка семена от стандартният сорт ИИРР 2609.

По вегетационен период се изравнява със стандарта – 117 дни.

Броя на плодовете е 33.4, а броя на семената – 70.1, като средното тегло на плодовете е 78.7 г, а на семената е 53.2 г.

При химичния анализ е установено еднакво съдържание на масло в абсолютно сухо вещество – 54.42 %, при 54.12 % за ИИРР 2609, а съдържанието на суров протеин е 25.57 %, при 26.43 % за ИИРР 2609 и 25.32 % за средния стандарт.

Масата на 1000 семена средно от всички пунктове е 785.7 г, при 605.2 г за ИИРР 2609 и 610.1 г за средния стандарт. Рандемана е 70.4 %, при 68.3 % за ИИРР 2609.

Височината на растението средно за периода на изпитване е 36.9 см, при 44.7 см за ИИРР 2609.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е устойчив на фузариено увяхване наравно със стандартите.

На естествен инфекциозен фон е установено нападение от фузариено увяхване до 10 %, при 15 % за ИИРР 2609 и Калина.

Цветелина

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по растителни генетични ресурси гр.Садово от ст.н.с. I ст. дсн Станко Деликостадинов и Елена Димова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г. и е сравняван със средния стандарт от опита / ИИРР 2609 и Калина/.

Средно за периода на изпитване са получени 596.3 кг/дка плодове и 394.8 кг/дка семена, при 467.1 кг/дка плодове и 310.0 кг/дка семена от стандартният сорт ИИРР 2609.

Вегетационния период е 116 дни, при 117 дни за ИИРР 2609.

Броя на плодовете е 29.4, а броя на семената – 69.1, като средното тегло на плодовете е 73.0 г, а на семената е 50.1 г.

При химичния анализ е установено по-ниско съдържание на масло в абсолютно сухо вещество – 53.55 %, при 54.12 % за стандарта, а съдържанието на суров протеин е 26.18 %, при 26.43 % за ИИРР 2609 и 25.32 % за средния стандарт.

Масата на 1000 семена средно от всички пунктове е 769.7 г, при 605.2 г за ИИРР 2609 и 610.1 г за средния стандарт. Рандемана е 71.0 %, при 68.3 % за ИИРР 2609.

Височината на растението средно за периода на изпитване е 37.7 см, при 44.7 см за ИИРР 2609.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е устойчив на фузариено увяхване наравно със стандартите.

На естествен инфекциозен фон е установено нападение от фузариено увяхване до 10 %, при 15 % за ИИРР 2609 и Калина.

СОЯ

Glycine max (L.) Merrill.

Ричи

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Опитна станция по соята – Павликени от ст.н.с. д-р Кина Горанова и н.с. д-р Росица Тодорова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 г. и е сравняван със средния стандарт от опита / Дида и Ходсон/.

Средно за периода на изпитване са получени 298.5 кг/дка семена, при 286.1 кг/дка за средния стандарт.

Продължителността на вегетационния период средно за страната е с 2 дни по-дълъг от установения за средния стандарт.

Височината на залагане на първия боб е 12.8 см, при 11.8 см за средния стандарт, а височината на растението средно за периода при поливни и неполивни условия е 77.8 см, при 77.9 см за средния стандарт.

През периода не е установена разпукливост на бобовете.

Съдържанието на масло в абсолютно сухо вещество е 22.81 %, при 23.07 % за средния стандарт. По добив на масло превишава средния стандарт с 2.94 %, а съдържанието на уреaza в семената е 4.66 %, при 4.47 % за средния стандарт.

Масата на 1000 семена средно от всички пунктове е 155.1 г, при 159.3 г за средния стандарт.

Хектолитровата маса е средно за страната е 72.5 кг/хл, при 71.7 кг/хл за средния стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е средно устойчив на сухо склероцийно гниене и пригор по стъблата и бобовете, а на бактериоза е отчетена категория на устойчивост “имунен”. На естествен инфекциозен фон е установено нападение от бактериоза до 4.1 %, а максималното нападение от соева мозайка е до 1.4 %.

Роса

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Опитна станция по соята – Павликени от н.с. д-р Росица Тодорова и ст.н.с. д-р Кина Горанова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 г. и е сравняван със средния стандарт от опита / Дида и Ходсон/.

Средно за периода на изпитване са получени 301.3 кг/дка семена, при 286.1 кг/дка за средния стандарт.

Продължителността на вегетационния период средно за страната е с 5 дни по-дълъг от установения за средния стандарт.

Височината на залагане на първия боб е 14.7 см, при 11.8 см за средния стандарт, а височината на растението средно за периода при поливни и неполивни условия е 79.8 см, при 77.9 см за средния стандарт.

През периода не е установена разпукливост на бобовете.

Съдържанието на масло в абсолютно сухо вещество е 22.12 %, при 23.07 % за средния стандарт. По добив на масло се изравнява със средния стандарт, а съдържанието на уреaza в семената е 4.24 %, при 4.47 % за средния стандарт.

Масата на 1000 семена средно от всички пунктове е 164.9 г, при 159.3 г за средния стандарт.

Хектолитровата маса е средно за страната е 70.1 кг/хл, при 71.7 кг/хл за средния стандарт.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е устойчив на сухо склероцийно гниене, средно устойчив на пригор по стъблата и бобовете, а на бактериоза е

отчетена категория на устойчивост “имунен”. На естествен инфекциозен фон е установено нападение от бактериоза до 3.9 %, а максималното нападение от соева мозайка е до 4 %.

РАПИЦА **Brasica napus L. (partim)**

Зимна **Appolon**

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от фирма Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2008 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 450.7 кг/дка семена, при 434.3 кг/дка за стандартния хибрид Elvis.

Продължителността на вегетационния период на хибрида се изравнява с този на стандарта /267 дни/.

Залага много високо първата шушулка – средно 90.3 см, при 88 см за стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост.

Хибрид Appolon притежава по-добра студоустойчивост, сравнен със стандарта.

Хибридът е средно устойчив на оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 10.23 %, при 10.24 % за стандарта Elvis. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.50 %, при 6.86 % за стандарта, а в семенната обвивка – 15.67 %, при 16.53 % за стандарта. Масленото съдържание е 47.30 %, при 46.55 % за стандарта Elvis.

Съдържанието на олеинова киселина е по-високо 65.40 %, при 63.05 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

ES Alpha

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от френската фирма Euralis Semences.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2007 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 439.7 кг/дка семена, при 416.4 кг/дка за стандартния хибрид Elvis.

Продължителността на вегетационния период е 264 дни, при 263 дни за стандарта.

Залага много високо първата шушулка – средно 88.1 см, при 91.2 см за стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост.

Хибридът е средно устойчив на оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 10.38 %, при 10.42 % за стандарта Elvis. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.84 %, при 6.78 % за стандарта, а в семенната обвивка – 16.48 % наравно със стандарта. Масленото съдържание е 46.25 %, при 45.35 % за стандарта Elvis.

Съдържанието на олеинова киселина е 63.28 %, при 63.05 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

ES Neptune

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от френската фирма Euralis Semences.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2007 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 433.4 кг/дка семена, при 416.4 кг/дка за стандартния хибрид Elvis.

Продължителността на вегетационния период е 263 дни както за хибрида, така и за стандарта.

Залага много високо първата шушулка – средно 85.9 см, при 91.2 см за стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост.

При полски условия се напада в по-ниска степен от чернилка.

Хибридът е средно устойчив на оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 10.45 %, при 10.42 % за стандарта Elvis. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.79 %, при 6.78 % за стандарта, а в семенната обвивка – 16.35 %, при 16.48 % за стандарта. Масленото съдържание е 43.36 %, при 45.35 % за стандарта Elvis.

Съдържанието на олеинова киселина е 63.72 %, при 63.05 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

Extend

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от френската фирма Monsanto S.A.S.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2007 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 432.4 кг/дка семена, при 416.4 кг/дка за стандартния хибрид Elvis.

Продължителността на вегетационния период е 265 дни, при 263 дни за стандарта.

Залага много високо първата шушулка – средно 97.6 см, при 91.2 см за стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост.

Хибридът е средно устойчив на оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 11.26 %, при 10.42 % за стандарта Elvis. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.35 %, при 6.78 % за стандарта, а в семенната обвивка – 15.31 %, при 16.48 % за стандарта. Масленото съдържание е 43.49 %, при 45.35 % за стандарта Elvis.

Съдържанието на олеинова киселина е 62.89 %, при 63.05 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

Hornet

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от немската фирма Deutsche Saatveredelung AG.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2008 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 483.1 кг/дка семена, при 434.3 кг/дка за стандартния хибрид Elvis.

Продължителността на вегетационния период на хибрида се изравнява с този на стандарта /267 дни/.

Залага много високо първата шушулка – средно 91.5 см, при 88 см за стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост.

Хибридът е средно устойчив на оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 9.94 %, при 10.24 % за стандарта Elvis. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.74 %, при 6.86 % за стандарта, а в семенната обвивка – 16.25 %, при 16.53 % за стандарта. Масленото съдържание е 47.58 %, при 46.55 % за стандарта Elvis.

Съдържанието на олеинова киселина е по-високо 64.73 %, при 63.05 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

PR46W09

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от фирма Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2007 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 439.2 кг/дка семена, при 415.5 кг/дка за стандартния хибрид Elvis.

Продължителността на вегетационния период е 265 дни, при 264 дни за стандарта.

Залага много високо първата шушулка – средно 89.2 см, при 91.7 см за стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост.

Хибридът е средно устойчив на оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 11.20 %, при 10.42 % за стандарта Elvis. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.68 %, при 6.78 % за стандарта, а в семенната обвивка – 16.09 %, при 16.48 % за стандарта. Масленото съдържание е 44.72 %, при 45.35 % за стандарта Elvis.

Съдържанието на олеинова киселина е по-високо 64.81 %, при 63.05 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

PR46W31

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от фирма Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2007 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 440.6 кг/дка семена, при 415.5 кг/дка за стандартния хибрид Elvis.

Продължителността на вегетационния период е 265 дни, при 264 дни за стандарта.

Залага много високо първата шушулка – средно 88.8 см, при 91.7 см за стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост.

Хибридите е средно устойчив на оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 11.34 %, при 10.42 % за стандарта Elvis. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.22 %, при 6.78 % за стандарта, а в семенната обвивка – 15 %, при 16.48 % за стандарта. Масленото съдържание е 43.63 %, при 45.35 % за стандарта Elvis.

Съдържанието на олеинова киселина е 60.69 %, при 63.05 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

Rohan

ПРОИЗХОД: Хибридите е заявен от немската фирма Norddeutsche Pflanzenzucht Hans-Georg Lembke KG.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества две години 2008 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 443.6 кг/дка семена, при 434.3 кг/дка за стандартния хибрид Elvis.

Продължителността на вегетационния период е 265 дни, при 267 дни за стандарта Elvis.

Залага много високо първата шушулка – средно 89 см, при 88 см за стандарта.

При полски условия е установена много висока зимоустойчивост, по-добра студоустойчивост в сравнение със стандарта.

При полски условия се напада от чернилка в по-ниска степен от стандарта.

Хибридите е средно устойчив на оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 10.26 %, при 10.24 % за стандарта Elvis. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.84 %, при 6.86 % за стандарта, а в семенната обвивка – 16.48 %, при 16.53 % за стандарта. Масленото съдържание е 47.67 %, при 46.55 % за стандарта Elvis.

Съдържанието на олеинова киселина е 63.23 %, при 63.05 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

Пролетна Jasomo

ПРОИЗХОД: Хибридите е заявен от немската фирма KWS SAAT AG.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридите е изпитван за биологични и стопански качества три години 2007 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 173.6 кг/дка семена, при 158 кг/дка за стандартния хибрид Jura.

Продължителността на вегетационния период е 102 дни, при 103 дни за стандарта Jura.

Залага много високо първата шушулка – средно 77.2 см, при 75 см за стандарта.

През периода на изпитване е отчетена много висока устойчивост на полягане и оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 9.58 %, при 9.45 % за стандарта Jura. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.26 %, при 6.27 % за

стандарта, а в семенната обвивка – 15.09 %, при 15.11 % за стандарта. Масленото съдържание е 37.31 %, при 34.78 % за стандарта Jura.

Съдържанието на олеинова киселина е по-високо 64.07 %, при 62.89 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

Jerry

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от немската фирма KWS SAAT AG.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2007 – 2009 г.

Средно за периода на изпитване са получени 173.8 кг/дка семена, при 158 кг/дка за стандартния хибрид Jura.

Продължителността на вегетационния период е 102 дни, при 103 дни за стандарта Jura.

Залага много високо първата шушулка – средно 78.5 см, при 75 см за стандарта.

През периода на изпитване е отчетена много висока устойчивост на полягане и оронване.

Съдържанието на глюкозинолати в шрота е средно 9.42 %, при 9.45 % за стандарта Jura. Съдържанието на сурови влакнини в семето е 6.66 %, при 6.27 % за стандарта, а в семенната обвивка – 16.04 %, при 15.11 % за стандарта. Масленото съдържание е 36.54 %, при 34.78 % за стандарта Jura.

Съдържанието на олеинова киселина е по-високо 63.89 %, при 62.89 % за стандарта, а на ерукова киселина 0 %.

ПАМУК Gossypium hirsutum L.

Бояна

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по памука и твърдата пшеница гр. Чирпан от ст.н.с. Ист., дсн Максим Божинов и ст.н.с. д-р Нели Вълкова.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 г. и е сравняван със сортовете Чирпан 539 и Авангард 264 и средния стандарт от опита.

Средно за периода на изпитване са получени 190.7кг/дка неомаганен памук, при 181.6 кг/дка за средния стандарт. Добива на влакно е 70.3 кг/дка, при 68.4 кг/дка за средния стандарт.

Продължителността на вегетационния период е 111 дни, при 111 дни за стандартите Чирпан 539 и Авангард 264. Сортът е с индекс на ранозреелост – 0.83.

Височината на залагане на първия симподий е 19.63 см, при 20.68 см за Чирпан 539 и 21.81 см за Авангард 264.

Рандемана на влакно средно за периода е 36.6 %, при 37.5 % за средния стандарт. Септемврийският сбор е 158.2 кг/дка, при 152.4 кг/дка за Чирпан 539 и 151.6 кг/дка за Авангард 264, а домразовият сбор е 32.5 кг/дка, при 29.2 кг/дка за Чирпан 539 и 30.7 кг/дка за Авангард 264.

На естествен инфекциозен фон не е наблюдавано нападение от бактериоза. Максималното нападение от вертицилийно увяхване е до 7.5 %.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен към причинителите на вертицилийно увяхване.

ТЕХНОЛОГИЧНИ КАЧЕСТВА: сортът отстъпва на утвърдените стандарти по минимална здравина на снопче, модална и щапелна дължина и равномерност. Изравнява се по удължение с Чирпан 539 и е с по-голямо удължение от Авангард 264 и по-добра микронерна стойност.

Изабелл

ПРОИЗХОД: Сортът е създаден в Институт по памука и твърдата пшеница гр. Чирпан от ст.н.с. д-р Ана Салджијева, Живко Терзиев и ст.н.с. д-р Иван Салджиев.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 г. и е сравняван със сортовете Чирпан 539 и Авангард 264 и средния стандарт от опита.

Средно за периода на изпитване са получени 179.5 кг/дка неомаганен памук, при 181.6 кг/дка за средния стандарт. Добива на влакно е 64.0 кг/дка, при 68.4 кг/дка за средния стандарт.

Продължителността на вегетационния период е 110 дни, при 111 дни за стандартите Чирпан 539 и Авангард 264. Сортът е с индекс на ранозреелост – 0.89.

Височината на залагане на първия симподий е 18.80 см.

Рандемана на влакно средно за периода е 35.4 %, при 37.5 % за средния стандарт. Септемврийският сбор е 160.3 кг/дка, при 152.4 кг/дка за Чирпан 539 и 151.6 кг/дка за Авангард 264, а домразовият сбор е 19.3 кг/дка, при 29.2 кг/дка за Чирпан 539 и 30.7 кг/дка за Авангард 264.

На естествен инфекциозен фон не е наблюдавано нападение от бактериоза. Максималното нападение от вертицилийно увяхване е до 5 %.

На изкуствен инфекциозен фон сортът е силно чувствителен към причинителите на вертицилийно увяхване.

ТЕХНОЛОГИЧНИ КАЧЕСТВА: сортът отстъпва на утвърдените стандарти по минимална здравина на снопче, модална и щапелна дължина, равномерност, микронерна стойност и метричен номер и ги превишава по удължение.

Сортът е подходящ за екологично производство без синтетични багрила, тъй като цвета на влакното е кафяв.

СЛЪНЧОГЛЕД *Helianthus annuus L.*

DKF3554

ПРОИЗХОД: Хибридът е на фирма May Agro Seed Corp., Турция.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 г.

Средно за периода на изпитване са получени 319 кг/дка семена, при 311 кг/дка за средния стандарт/Diabolo PR и Сан Лука/.

Съдържанието на масло средно за периода е 48.1 %, при 50.6 % за Diabolo PR и 46.8 % за Сан Лука, а по-добив на масло превишава стандарта Сан Лука със 7.4 %.

Продължителността на вегетационния период е 118 дни, при 119 дни за Diabolo PR и 110 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена средно за тригодишния период на изпитване е 44.87 г, при 51.03 г за Diabolo PR и 48.73 г за Сан Лука, а процентът на ядката е 70.8 %, при 72.1 за Diabolo PR и 69.8 % за Сан Лука.

През периода на изпитване хибридьт е показал средна устойчивост на полягане, а максималния процент пречупени растения преди прибиране е до 5 %.

Височината на растенията средно за тригодишния период е 150.9 см, при 143.9 см за Diabolo PR и 154.3 см за Сан Лука.

При полски условия хибридьт е показал силна чувствителност на фома, устойчивост на фомопсис, склеротиния и синя китка, като максималното нападение от синя китка е до 2 %, при 8.3 % за Diabolo PR и до 15 % за Сан Лука.

На изкуствен инфекциозен фон хибридьт е средно устойчив на фомопсис и фома, високо устойчив на мана раса 300 и синя китка и устойчив на мана раса 700.

ES Artimis

Хибридьт се прилага с технологията CLIARFIELD /чисто поле/ на BASF.

ПРОИЗХОД: Хибридьт е заявен от френската фирма Euralis Semences.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: През 2007 г. хибридьт е изпитван в ТЗС Раднево, и във всички пунктове през 2008 г. в опити с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 мл/дка във фаза 2 – 6 двойка същински листа /по предоставена схема от заявителя/, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, плевелите и хибрида. За стандарти са използвани хибридите Rimisol /основен стандарт/ и Armada CL/IMI хибриди, чувствителни на синя китка, като изпитвания хибрид/.

Хибридьт превишава по добив на семена и масло стандарта Rimisol, съответно с 5.1 и 10.7 %. Продължителността на вегетационния период е 119 дни, при 118 за Rimisol. На пречупване и полягане хибридьт показва висока устойчивост.

Процентът на ядката в семето е 72 %, при 67.7 % за Rimisol, а диаметъра на питата е 16.1 см, при 17.5 см за Rimisol.

Масата на 1000 семена е 50.1 г, при 45.5 г за стандарта.

Височината на растенията е 171.9 см, при 161.7 см за Rimisol.

При полски условия хибридьт е показал висока устойчивост на склеротиния и средна устойчивост на фомопсис и фома. След третирането е отчетено нападение от синя китка до 0.1 % и не е установена фототоксичност за хибрида.

Хибридьт е изпитван за биологични и стопански качества две години 2006 г и 2007 г. без третиране, с приетите стандарти маслодайни хибриди Diabolo PR и Сан Лука.

Средно за периода на изпитване са получени 294 кг/дка семена, при 300 кг/дка за средния стандарт /Diabolo PR и Сан Лука/. Съдържанието масло средно за периода е 48.48 %, при 50.82 % за Diabolo PR и 47.12 % за Сан Лука.

Продължителността на вегетационния период е 115 дни, при 118 дни за Diabolo PR и 108 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена средно за периода се изравнява със стандарта Сан Лука – 47.5 г, при 49.5 г за Diabolo PR.

Процента на ядката е 72.2 %, при 72.7 % за Diabolo PR и 72.1 % за Сан Лука, а диаметъра на питата е 16.6 см, при 17.1 см за Diabolo PR и 16 см за Сан Лука.

През периода на изпитване е показал много висока устойчивост на полягане преди прибиране, а пречупените растения преди прибиране са до 5 %.

При полски условия хибридът е показал силна чувствителност на фома, средна устойчивост на фомопсис, устойчивост на склеротиния и чувствителност на синя китка.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е показал чувствителност на фомопсис, устойчивост на фома и мана раса 300, висока устойчивост на мана раса 700 и силна чувствителност на синя китка.

ES Feeric

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от френската фирма Euralis Semences.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 – 2008 г., в групата на високоолеиновите хибриди.

Средно за периода на изпитване са получени 305 кг/дка семена, при 301 кг/дка за стандарта NK Ferti.

Продължителността на вегетационния период е 115 дни, при 113 дни за стандарта NK Ferti.

Съдържанието на масло средно за двегодишния период на изпитване е 47.50 %, при 44.80 % за стандарта, а добива на масло – 129.50 кг/дка, при 122.90 кг/дка за NK Ferti.

Съдържанието на олеинова киселина средно за периода на изпитване е 83.40 %, при 82.40 % за NK Ferti.

Масата на 1000 семена е 50.59 г, при 47.27 г за стандарта, а процента на ядката е 73.66 %, при 67.70 % стандарта. По диаметър на питата е на нивото на стандарта – 16.83 см, при 16.05 см за NK Ferti.

През периода на изпитване хибрида е показал много висока устойчивост на полягане преди прибиране.

Височината на растенията средно е 175.1 см, при 155.5 см за стандарта NK Ferti.

При полски условия показва средна устойчивост на фома и фомопсис и висока устойчивост на склеротиния и синя китка.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът проявява средна устойчивост на фомопсис и мана раса 700, устойчивост на фома и мана раса 300 и висока устойчивост на синя китка.

ES Primis

Хибридът се прилага с технологията CLIARFIELD /чисто поле/ на BASF.

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от френската фирма Euralis Semences.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: През 2007 г. хибридът е изпитван в ТЗС Раднево, и във всички пунктове през 2008 г. в опити с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 мл/дка във фаза 2 – 6 двойка същински листа /по

предоставена схема от заявителя/, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, плевелите и хибрида. За стандарти са използвани хибридите Rimisol /основен стандарт/ и Armada CL/IMI хибриди, чувствителни на синя китка, като изпитвания хибрид/.

Хибрида превишава по добив на семена и масло стандарта Rimisol, съответно с 5.2 и 17.7 %. Продължителността на вегетационния период е 116 дни, при 118 за Rimisol. На пречупване и полягане хибрида показва устойчивост.

Процентът на ядката в семето е 69.1 %, при 67.7 % за Rimisol, а диаметъра на питата е 16.1 см, при 17.5 см за Rimisol.

Масата на 1000 семена е 46.69 г, при 45.5 г за стандарта.

Височината на растенията е 177.4 см, при 161.7 см за Rimisol.

При полски условия хибрида е показал висока устойчивост на склеротиния и средна устойчивост на фомопсис и фома. След третирането е отчетено нападение от синя китка до 3 % и не е установена фототоксичност за хибрида.

Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества през 2007 г. без третиране, с приетите стандарти маслодайни хибриди Diabolo PR и Сан Лука.

Средно от всички пунктове на изпитване са получени 224 кг/дка семена, при 233 кг/дка за средния стандарт. Съдържанието масло е 45.41 %, при 48.1 % за Diabolo PR и 43.55 % за Сан Лука.

Продължителността на вегетационния период е 104 дни, при 111 дни за Diabolo PR и 99 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена е 36.38 г, при 41.63 г за Diabolo PR и 41.2 г за Сан Лука.

Процента на ядката е 67.65 %, при 68.55 % за Diabolo PR и 71.18 % за Сан Лука, а диаметъра на питата е 15.23 см, при 15.6 см за Diabolo PR и 13.85 см за Сан Лука.

През периода на изпитване хибрида е показал средна устойчивост на полягане преди прибиране и висока устойчивост на пречупване преди прибиране.

При полски условия хибрида е показал висока устойчивост на фома, фомопсис и склеротиния и силна чувствителност на синя китка.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е показал средна устойчивост на фомопсис, устойчивост на фома, висока устойчивост на мана раса 300 и раса 700 и силна чувствителност на синя китка.

LG5550

ПРОИЗХОД: Хибрида е заявен от фирма Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 и 2008 г.

Средно за периода на изпитване са получени 308 кг/дка семена, при 294 кг/дка за средния стандарт /Diabolo PR и Сан Лука/. Съдържанието на масло средно за периода е 44.50 %, при 49.50 % за Diabolo PR и 45.20 % за Сан Лука.

Продължителността на вегетационния период е средно 111 дни, при 118 за Diabolo PR и 109 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена средно за периода – 56.41 г, при 48.97 г за Diabolo PR и 47.10 г за Сан Лука. Процента на ядката е 70.20 %, при 70.10 % за Diabolo PR и 69.10 % за Сан Лука. По диаметър на питата се изравнява със стандартите.

През периода на изпитване хибридът е показал висока устойчивост на полягане преди прибиране и устойчивост на пречупване, като максималния процент пречупени растения преди прибиране е до 3.5 %.

Височината на растенията средно е 147.4 см, при 136.6 см за Diabolo PR и 144.9 см за Сан Лука.

При полски условия хибридът показва устойчивост на фома и синя китка, висока устойчивост на фомопсис и склеротиния.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е устойчив на фомопсис и фома и високо устойчив на синя китка, мана раса 300 и раса 700.

LG5658CL

Хибридът се прилага с технологията CLIARFIELD /чисто поле/ на BASF.

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от фирма Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: През 2007 г. хибридът е изпитван в ТЗС Раднево, и във всички пунктове през 2008 г. в опити с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 мл/дка във фаза 2 – 4 двойка същински листа /по предоставена схема от заявителя/, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, плевелите и хибрида. За стандарти са използвани хибридите Rimisol /основен стандарт/ и Armada CL/IMI хибриди, чувствителни на синя китка, като изпитвания хибрид/.

Хибридът превишава по добив на семена и масло стандарта Rimisol, съответно с 10.7 и 30.6 %. Продължителността на вегетационния период е 118 дни, при 118 за Rimisol. На пречупване и полягане хибридът показва устойчивост.

Процентът на ядката в семето е 67.3 %, при 67.7 % за Rimisol, а диаметъра на питата е 16.4 см, при 17.5 см за Rimisol.

Масата на 1000 семена е 49.75 г, при 45.5 г за стандарта.

Височината на растенията е 175.6 см, при 161.7 см за Rimisol.

При полски условия хибридът е показал висока устойчивост на склеротиния, устойчивост на фомопсис и чувствителност на фома и синя китка. След третирането не е установена фототоксичност за хибрида.

Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества през 2007 г. без третиране, с приетите стандарти маслодайни хибриди Diabolo PR и Сан Лука.

Средно от всички пунктове на изпитване са получени 209 кг/дка семена, при 233 кг/дка за средния стандарт. Съдържанието масло е 47.58 %, при 48.1 % за Diabolo PR и 43.55 % за Сан Лука.

Продължителността на вегетационния период е 106 дни, при 111 дни за Diabolo PR и 99 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена е 40.47 г, при 41.63 г за Diabolo PR и 41.2 г за Сан Лука.

Процента на ядката е 65.75 %, при 68.55 % за Diabolo PR и 71.18 % за Сан Лука, а диаметъра на питата е 14.70 см, при 15.60 см за Diabolo PR и 13.85 см за Сан Лука.

През периода на изпитване хибриден е показал средна устойчивост на полягане преди прибиране и висока устойчивост на пречупване преди прибиране.

При полски условия хибриден е показал висока устойчивост на фома, фомопсис и склеротиния и силна чувствителност на синя китка.

На изкуствен инфекциозен фон хибриден е показал чувствителност на фомопсис, устойчивост на фома и синя китка, висока устойчивост на мана раса 300 и раса 700.

LG5659

ПРОИЗХОД: Хибриден е заявен от фирма Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибриден е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 и 2008 г. През 2007 г. хибриден е показал висока сухоустойчивост.

Средно за периода на изпитване са получени 310 кг/дка семена, при 294 кг/дка за средния стандарт /Diabolo PR и Сан Лука/. Съдържанието на масло средно за периода е 48.10 %, при 49.50 % за Diabolo PR и 45.20 % за Сан Лука, а добива на масло – 133.20 кг/дка, при 116.30 кг/дка за Сан Лука и 135.60 кг/дка за Diabolo PR.

Продължителността на вегетационния период е средно 113 дни, при 118 за Diabolo PR и 109 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена средно за периода – 46.96 г, при 48.97 г за Diabolo PR и 47.10 г за Сан Лука. Процентът на ядката е 69.20 %, при 70.10 % за Diabolo PR и 69.10 % за Сан Лука. По диаметър на питата се изравнява със стандартите.

През периода на изпитване хибриден е показал висока устойчивост на полягане преди прибиране и устойчивост на пречупване, като максималния процент пречупени растения преди прибиране е до 5 %.

Височината на растенията средно е 172.4 см, при 136.6 см за Diabolo PR и 144.9 см за Сан Лука.

При полски условия хибриден показва чувствителност на фома, устойчивост на фомопсис, средна устойчивост на синя китка – до 8 % нападнати растения и висока устойчивост на склеротиния.

На изкуствен инфекциозен фон хибриден е средно устойчив на фомопсис и мана раса 700, устойчив на фома и мана раса 300 и устойчив на синя китка.

LG5667HO

ПРОИЗХОД: Хибриден е заявен от фирма Лимагрейн Централна Европа С.Е. – клон България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибриден е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 и 2008 г., в групата на високоолеиновите хибриди.

Средно за периода на изпитване са получени 307 кг/дка семена, при 301 кг/дка за стандарта NK Ferti.

Продължителността на вегетационния период е 118 дни, при 113 дни за стандарта NK Ferti.

Съдържанието на масло средно за двегодишния период на изпитване е 47.50 %, при 44.80 % за стандарта, а добива на масло – 130.70 кг/дка, при 122.90 кг/дка за NK Ferti.

Съдържанието на олеинова киселина средно за периода на изпитване е 87.80 %, при 82.40 % за NK Ferti.

Масата на 1000 семена е 47.24 г, при 47.27 г за стандарта, а процента на ядката е 67.85 %, при 67.70 % стандарта. По диаметър на питата е на нивото на стандарта – 17.14 см, при 16.05 см за NK Ferti.

През периода на изпитване хибрида е показал много висока устойчивост, а максималният процент пречупени растения преди прибиране е до 25 %.

Височината на растенията средно е 156.7 см, при 155.5 см за стандарта NK Ferti.

При полски условия показва средна устойчивост на фома и фомопсис, висока устойчивост на склеротиния и устойчивост на синя китка – нападение до 2.5 %.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида проявява чувствителност на фомопсис, устойчивост на фома и синя китка и висока устойчивост на мана раса 300 и раса 700.

Milonga

ПРОИЗХОД: Хибрида е заявен от френската фирма Maisadour Semences.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 г.

Средно за периода на изпитване са получени 309 кг/дка семена, при 311 кг/дка за средния стандарт /Diabolo PR и Сан Лука/. Съдържанието на масло средно за периода е 50.20 %, при 50.70 % за Diabolo PR и 46.80 % за Сан Лука, а добива на масло – 139.50 кг/дка, при 128.90 кг/дка за Сан Лука и 144.00 кг/дка за Diabolo PR.

Продължителността на вегетационния период е средно 113 дни, при 119 за Diabolo PR и 110 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена средно за периода – 44.17 г, при 50.62 г за Diabolo PR и 48.85 г за Сан Лука. Процентът на ядката е 71.80 %, при 72.10 % за Diabolo PR и 70.20 % за Сан Лука. По диаметър на питата се изравнява със стандартите.

През периода на изпитване хибрида максималният процент на полягане преди прибиране е 8.7 %, а максималният процент пречупени растения преди прибиране е до 30 %.

Височината на растенията средно е 159.5 см, при 143.4 см за Diabolo PR и 154.5 см за Сан Лука.

При полски условия хибрида показва силна чувствителност на фома, устойчивост на склеротиния и средна устойчивост на синя китка.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е чувствителен на фомопсис и фома, и високо устойчив на мана раса 300, раса 700 и синя китка.

NK Adagio

Хибрида се прилага с технологията CLIARFIELD /чисто поле/ на BASF.

ПРОИЗХОД: Хибрида е заявен от фирма „Агриматко България“ ООД.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: През 2007 г. хибриден е изпитван в ТЗС Раднево, и във всички пунктове през 2008 г. в опити с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 мл/дка във фаза 2 – 6 двойка същински листа /по предоставена схема от заявителя/, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, плевелите и хибрида. За стандарти са използвани хибридите Rimisol /основен стандарт/ и Armada CL/IMI хибриди, чувствителни на синя китка, като изпитвания хибрид/.

Хибриден превишава по добив на семена и масло стандарта Rimisol, съответно с 11.00 и 29.70 %. Продължителността на вегетационния период е 118 дни, при 118 за Rimisol. На пречупване и полягане хибриден показва устойчивост.

Процентът на ядката в семето е 70.40 %, при 67.7 % за Rimisol, а диаметъра на питата е 15.7 см, при 17.5 см за Rimisol.

Масата на 1000 семена е 51.50 г, при 45.50 г за стандарта.

Височината на растенията е 164.9 см, при 161.7 см за Rimisol.

При полски условия хибриден е показал устойчивост на склеротиния, средна устойчивост на фомопсис, синя китка и фома. След третирането не е установена фототоксичност за хибрида.

Хибриден е изпитван за биологични и стопански качества през 2007 г. без третиране, с приетите стандарти маслодайни хибриди Diabolo PR и Сан Лука.

Средно от всички пунктове на изпитване са получени 260 кг/дка семена, при 231 кг/дка за средния стандарт. Съдържанието масло е 45.73 %, при 48.21 % за Diabolo PR и 44.08 % за Сан Лука, а добива – 126.15 кг/дка, при 118.20 кг/дка за средния стандарт в опита.

Продължителността на вегетационния период е 108 дни, при 111 дни за Diabolo PR и 99 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена е 37.43 г, при 40.28 г за Diabolo PR и 41.85 г за Сан Лука.

Процента на ядката е 70.23 %, при 68.93 % за Diabolo PR и 67.65 % за Сан Лука, а диаметъра на питата е 14.83 см, при 14.55 см за Diabolo PR и 15.33 см за Сан Лука.

През периода на изпитване хибриден е показал висока устойчивост на полягане преди прибиране и пречупване.

При полски условия хибриден е показал висока устойчивост на фома, фомопсис и склеротиния и силна чувствителност на синя китка.

На изкуствен инфекциозен фон хибриден е показал устойчивост на фомопсис и фома, средна устойчивост на мана раса 300 и раса 700 и силна чувствителност на синя китка.

Ollimi CL

Хибриден се прилага с технологията CLIARFIELD /чисто поле/ на BASF.

ПРОИЗХОД: Хибриден е заявен от фирма „Агриматко България“ ООД.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: През 2007 г. хибриден е изпитван в ТЗС Раднево, и във всички пунктове през 2008 г. в опити с вегетативно третиране с хербицида „Пулсар 40“ – 120 мл/дка във фаза 2 – 6 двойка същински листа /по предоставена схема от заявителя/, за да се установи действието на технологията върху развитието на синята китка, плевелите и хибрида.

Това е първият високоолеинов хибрид създаден за приложение с технологията CLIARFIELD. За стандарти през 2007 г. са използвани хибридите Rimisol и Meldimi /маслодайни IMI хибриди/, а през 2008 г. среден стандарт от опита /5 IMI високоолеинови хибриди/.

Хибрида превишава по добив на семена стандарта Rimisol с 3.2 % и отстъпва по добив на масло със 7.2 %. Продължителността на вегетационния период е 120 дни, при 118 за Rimisol. На полягане хибрида показва устойчивост.

Процентът на ядката в семето е 68.90 %, при 67.7 % за Rimisol, а диаметъра на питата е 16.4 см, при 17.5 см за Rimisol.

Масата на 1000 семена е 48.03 г, при 45.50 г за стандарта.

Височината на растенията е 172.7 см, при 161.7 см за Rimisol.

При полски условия хибрида е показал устойчивост на склеротиния, фомопсис и синя китка и средна устойчивост на фома. След третирането не е установена фототоксичност за хибрида.

Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества през 2006 г. и 2007 г. без третиране, с приетия стандарт високоолеинов хибрид NK Ferti и среден стандарт в опита.

Средно за периода на изпитване са получени 225 кг/дка семена, при 272 кг/дка за средния стандарт. Съдържанието масло е 45.60 %, при 46.90 % за средния стандарт, а добива – 92.60 кг/дка, при 102.30 кг/дка за средния стандарт в опита.

Продължителността на вегетационния период е 115 дни, при 113 дни за NK Ferti.

Масата на 1000 семена е 42.87 г, при 48.22 г за NK Ferti.

Процента на ядката е 70.48 %, при 69.80 % за стандарта, а диаметъра на питата е 16.00 см, при 16.96 см за стандарта.

През периода на изпитване хибрида е показал висока устойчивост на полягане преди прибиране, а максималният процент пречупени растения преди прибиране е до 12.50 %

Височината на растенията е 158.7 см, при 156.1 см за NK Ferti.

При полски условия хибрида е показал чувствителност на фома, средна устойчивост на фомопсис, много висока устойчивост на склеротиния и силна чувствителност на синя китка.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е показал средна устойчивост на фомопсис, устойчивост на фома, силна чувствителност на мана раса 300, раса 700 и синя китка.

PR64F50

ПРОИЗХОД: Хибрида е заявен от фирма Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества две години 2007 и 2008 г.

Средно за периода на изпитване са получени 340 кг/дка семена, при 310 кг/дка за средния стандарт /Diabolo PR и Сан Лука/. Съдържанието на масло средно за периода е 46.40 %, при 49.60 % за Diabolo PR и 45.00 % за Сан Лука, а добива на масло – 142.80 кг/дка, при 120.90 кг/дка за Сан Лука и 144.30 кг/дка за Diabolo PR.

Продължителността на вегетационния период е средно 116 дни, при 118 за Diabolo PR и 109 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена средно за периода – 47.47 г, при 48.54 г за Diabolo PR и 47.40 г за Сан Лука. Процентът на ядката е 70.20 %, при 69.20 % за Diabolo PR и 68.30 % за Сан Лука. По диаметър на питата се изравнява със стандартите.

През периода на изпитване хибридът е показал висока устойчивост на полягане и пречупване преди прибиране.

Височината на растенията средно е 164.6 см, при 135.2 см за Diabolo PR и 145.7 см за Сан Лука.

При полски условия хибридът показва чувствителност на фома, висока устойчивост на фомопсис и синя китка и устойчивост на склеротиния.

На изкуствен инфекциозен фон хибридът е средно устойчив на фомопсис, устойчив на фома и синя китка и високо устойчив на мана раса 300 и раса 700.

PR64E71

Хибридът се прилага с технологията CLIARFIELD /чисто поле/ на BASF.

ПРОИЗХОД: Хибридът е заявен от фирма Пионер Семена България.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: През 2007 г. хибридът е изпитван в ТЗС Раднево, и във всички пунктове през 2008 г. в опити с вегетативно третиране с хербицида „Експрес 50 ДФ” – 4 г/дка или 20 – 30 л/дка работен разтвор във фаза 2 – 6 лист на плевелите /по предоставена схема от заявителя/, за да се установи действието на технологията върху развитието на плевелите и хибрида. За стандарт е използван хибрида PR64E83 /SU хибрид, устойчив на синя китка, като изпитвания хибрид/.

Хибридът превишава по добив на семена и масло стандарта PR64E83, съответно с 5.8 % и 2.8 %. Продължителността на вегетационния период е 117 дни, при 119 за PR64E83. На пречупване и полягане хибридът показва висока устойчивост.

Процентът на ядката в семето е 66.4 %, при 72.2 % за PR64E83, а диаметъра на питата е 16.89 см, при 16.19 см за PR64E83.

Масата на 1000 семена е 48.74 г, при 55.78 г за стандарта.

Височината на растенията е 173.8 см, при 178.9 см за PR64E83.

При полски условия хибридът е показал висока устойчивост на склеротиния, устойчивост на фомопсис и чувствителност на фома. След третирането не е установено нападение от синя китка и фототоксичност за хибрида.

Хибридът е изпитван за биологични и стопански качества през 2007 г. без третиране, с приетите стандарти маслодайни хибриди Diabolo PR и Сан Лука.

Средно от всички пунктове на изпитване са получени 288 кг/дка семена, при 231 кг/дка за средния стандарт. Съдържанието масло е 44.59 %, при 47.99 % за Diabolo PR и 44.03 % за Сан Лука, а по добива на масло превишава средния стандарт с 19.8 %.

Продължителността на вегетационния период е 106 дни, при 110 дни за Diabolo PR и 96 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена е 41.4 г, при 42.1 г за Diabolo PR и 41.3 г за Сан Лука.

Процента на ядката е 66.2 %, при 69.05 % за Diabolo PR и 65.9 % за Сан Лука, а диаметъра на питата е 14.98 см, при 16.73 см за Diabolo PR и 15.65 см за Сан Лука.

През периода на изпитване хибрида е показал висока устойчивост на пречупване преди прибиране, а максималния процент на полягане преди прибиране е до 10.3 %.

При полски условия хибрида е показал устойчивост на фома, фомопсис и склеротиния и силна чувствителност на синя китка.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е показал средна устойчивост на фомопсис, устойчивост на фома и синя китка, средна устойчивост на мана раса 300.

Robia CS

ПРОИЗХОД: Хибрида е заявен от френската фирма Caussade Semences.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Хибрида е изпитван за биологични и стопански качества три години 2006 – 2008 г.

Средно за периода на изпитване са получени 326 кг/дка семена, при 321 кг/дка за средния стандарт /Diabolo PR и Сан Лука/. Съдържанието на масло средно за периода е 50.00 %, при 50.70 % за Diabolo PR и 46.60 % за Сан Лука, а добива на масло – 146.90 кг/дка, при 131.80 кг/дка за Сан Лука и 149.40 кг/дка за Diabolo PR.

Продължителността на вегетационния период е средно 118 дни, при 119 за Diabolo PR и 111 дни за Сан Лука.

Масата на 1000 семена средно за периода – 46.06 г, при 50.66 г за Diabolo PR и 48.89 г за Сан Лука. Процентът на ядката е 73.50 %, при 71.50 % за Diabolo PR и 70.50 % за Сан Лука. По диаметър на питата се изравнява със стандартите.

През периода на изпитване хибрида е показал средна устойчивост на полягане.

Височината на растенията средно е 150.4 см, при 143.5 см за Diabolo PR и 153.5 см за Сан Лука.

При полски условия хибрида показва силна чувствителност на фома, средна устойчивост на фомопсис и синя китка и висока устойчивост на склеротиния.

На изкуствен инфекциозен фон хибрида е средно устойчив на фомопсис и синя китка, устойчив на фома и мана раса 300 и раса 700.

КАРТОФИ

Solanum tuberosum L.

Първа ранна група

Bonus

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от Norika Nordring, Германия.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества три години 2005 г., 2006 г. и 2008 г., в първа ранната група за консумация.

Средно за периода на изпитване са получени 3657 кг/дка общ добив клубени, при 4627 кг/дка за стандарта Impala, а стандартният добив от клубени е 3150 кг/дка, при 4179 кг/дка за Impala.

Вегетационния период е с два дни по-кратък от установения за стандарта Impala – 79 дни, при 81 дни за стандарта.

По съдържание на сухо вещество и скорбяла надвишава стандарта съответно – 23.4 %, при 18.2 % за Impala и 13.25 %, при 15.46 % за стандарта.

На 40, 50 и 60 ден след поникване сортът отстъпва по общ добив клубени на Impala – средно 1435.6 кг/дка, при 1599.5 кг/дка, 50 и 60 ден съответно 2356.0 кг/дка, при 3023.7 кг/дка за стандарта и 3040.7 кг/дка, при 4026.4 кг/дка за Impala.

Преобладаваща е кръгло овалната и овална форма на клубените, цветът на суровото месо е светло жълт, очите са средно плитки, а растенията средно високи. Деформации по клубените не са установени.

При дегустационната оценка е установен специфичен приятен вкус, типичен средно изразен аромат, слабо разваряване на месото, слаба брашнестост и киселинност, средна сладост и равномерна текстура.

На естествен инфекциозен фон сортът се напада слабо от алтернария и много слабо от мана. Сортът е много устойчив на ризоктония.

Втора ранна група Isle of Jura

ПРОИЗХОД: Сортът е заявен от Cygnet PB Ltd, Шотландия.

СТОПАНСКИ КАЧЕСТВА: Сортът е изпитван за биологични и стопански качества две години 2006 г. и 2007 г., във втора ранната група за консумация.

Средно за периода на изпитване са получени 4311 кг/дка общ добив клубени, при 4124 кг/дка за стандарта Tresor, а стандартният добив от клубени е 4010 кг/дка, при 3420 кг/дка за Tresor.

Веgetационния период е с два дни по-дълъг от установения за стандарта – 78 дни, при 76 дни за Tresor.

По съдържание на скорбяла и сухо вещество надвишава стандарта съответно – 14.63 %, при 12.42 % за Tresor и 21.91 %, при 20.63 % за стандарта.

На 40, 50 и 60 ден след поникване сортът отстъпва по общ добив клубени на Tresor – средно 881.8 кг/дка, при 1419.7 кг/дка, 50 и 60 ден съответно 1628 кг/дка, при 2251 кг/дка за стандарта и 2728.2 кг/дка, при 2768.1 кг/дка за Tresor.

Клубените са с продълговата овална форма, цветът на суровото месо е светло жълт, очите – плитки, а растенията средно високи.

При дегустационната оценка е установен специфичен вкус, равномерна сипкава текстура, слаба сладост, силна брашнестост, средна киселинност, слабо разваряване на месото, типичен средно изразен аромат.

На естествен инфекциозен фон е установено максимално нападение от мана до 10 %, при 30 % за стандарта.